

50 שנה למלחמת יום הכיפורים

זרוע היבשה

צפון (רמת הגולן וצפון סוריה)

אל"מ דב גבע

אל"מ אברהם בר דוד

סא"ל יובל מסה

סרו אריק מורן

סמל נתן קליין

סא"ל יוסי עמיר

סמל אזוט אברהם

סא"ל יוסי קורן

אל"מ חגי מן

אל"מ בורשטיין אברשה

סא"ל אבי לוי

רס"ן מטלון רפאל

אל"מ אליעזר בריליאנט

רס"ן שי קנטור

סא"ל גיל נעמן

רס"ר אלטבט גבריאל

תא"ל דוד אגמון

תא"ל אסף סלע

סג"ן אבירם מאיר

תא"ל אריה מזרחי

רס"ן ישראל איתן

סמ"ר אמנון כפכפי

רס"ן נתן לוי

סא"ל אבנר לנדאו

סמל יעקב פריד

אלי"מ אורי סגל

רס"ן אבי זעירא

רס"ן ברוך אסקרוב

סרן שרגא שמואל

רס"ל חמישה שרל שאול

תא"ל רפי נוי

תא"ל אורי מנוס

ניצב ישראלי יצחק

רס"ן שלמה פיליבה

אלי"מ יצחק מרמור

רס"ר אלכס כורם

תא"ל אריק עקובי

סמ"ר פוסלניץ אברהם

סא"ל ניר עתיר

סמ"ר גידי ארנהלט

אלי"מ עוזי מור

רס"ל אברהם רחמים

אלי"מ איתמר ציזיק

אלי"מ אמנון שרון

סגן דוד שוהם

דרום (חצי האי סיני)

סא"ל עמוס דותן

רס"ן אילן רבר

תא"ל דני אשר

רב ניצב אסף חפץ
עיטור האומץ

אלי"מ משה פלד

סמ"ר חנן ישכר

סמ"ר גורן אבי
עיטור המופת

תא"ל אברהם אלמוג

סא"ל עפר דרורי

סג"ם אבי ליבנה

רס"ר עוזי בן צבי

סמ"ר דמרי עמנואל

סמ"ר אלי יבלונק
עיטור המופת

תא"ל נחום זקן
עיטור העוז

סא"ל פרץ שחר

רס"ם שמשון פאר

תא"ל עוזי לב צור
עיטור המופת

סר"ן דורון לוינסון

רס"ן מנחם בן שלום

סא"ל נחם אילן

סא"ל אבי גור

סא"ל יקותיאל אלעזר

תא"ל יהודה בר

תא"ל בני טרן

אל"מ תני גבע

תא"ל ישי דותן

רב סמל בכיר יצחק רז

אל"מ יעקב סטודניק
עיסור המופת

אל"מ ארי ולד

סגן דורון שני

תא"ל אריה קרן

תא"ל עמי שוחט

סמל שלמה דויטש

סא"ל יורם זמוש

סא"ל גיורא וגמן

סמ"ר בינימין פיינשטיין

סא"ל כתרי מעוז

אל"מ דן כצנלסון

סרן איתן שיפמן

סא"ל אילן לבנון

אל"מ אלי דולגין

סמ"ר אברהם זבדי

אל"מ משה בכר

רס"ן נמרוד ארקליס

שתי החזיתות

תא"ל יהושע בן ענת

אל"מ גואטה שלמה

אל"מ בני בנגה בית אור

אל"מ לוי גבעון

תא"ל אודי שליו

תא"ל מיכאל טמיר

סא"ל דני פרל

תא"ל אריאל היימן

זרוע האוויר

דרום (חצי האי סיני)

סמ"ר דני נטוביץ'

שתי החזיתות

תא"ל שאול שפי

אל"מ עודד רפפורט

תא"ל צבי קנור

סא"ל חיים רם

סא"ל יוסי שומרני

אל"מ יורם רומם

סא"ל גורי פלטר

סא"ל מיקי כץ

רס"ן גלעד גרבר רגב

רס"ן בנימין אברון

זרוע הים

דרום (חצי האי סיני)

רס"ן אמיר גרדוס

שתי החזיתות

אלי"ם רון גינזבורג

תא"ל ישראל לשם

אלי"ם שמואל פרס

אלי"ם ינאי צבי

זרוע היבשה

צפון (רמה"ג ודרום סוריה)

שם המרצה: דב גבע

דרגה: אל"מ

תפקיד: שירת כקצין הקשר של חטיבה 679.

תיאור המבצע:

דב נפצע ביום השני של הלחימה בגזרת נפח.

הקרב על נפח במלחמת יום הכיפורים היה קרב שריון גדול, שנערך ב-7 באוקטובר 1973. במהלך הקרב ניסתה הדיוויזיה המשורינת הראשונה של צבא סוריה לכבוש את צומת נפח, צומת דרכים אסטרטגי במרכז רמת הגולן, אשר סמוך לו שכנה המפקדה של אוגדה 36, האוגדה הישראלית הסדירה שהגנה על רמת הגולן. מול הכוחות הסורים ניצבו כוחות מאולתרים מחטיבה 188, כוחות קטנים מחטיבה 7 ומחטיבה 179 וכן חטיבה 679, חטיבת המילואים של אוגדה 36.

הקרב על נפח היה אחד הקרבות המכריעים במסגרת קרבות הבלימה שניהלו כוחות צה"ל נגד כוחות סוריים. כתוצאה מהקרב חדלה חטיבה 188 להתקיים כמסגרת חטיבתית, לאחר שמפקד החטיבה, סגנו וקצין האג"ם נהרגו במהלכו..

אוכלוסיית יעד:

כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אריק מורן

דרגה: סרן

תפקיד: מ"פ מסייעת גדוד 50

תיאור המבצע: אין הרצאות מוכנות (מדבר בעל-פה)

במלחמת יום הכיפורים שימש כמפקד הפלוגה המסייעת של גדוד הנח"ל המוצנח, ולחם בראשה ברמת הגולן ובחזית הדרום, בטיהור החיץ החקלאי מלוחמי הקומנדו המצרי. פלוגתו הרגה עשרות לוחמי קומנדו מצריים ולקחה עשרות נוספים בשבי, במספר רב של היתקלויות בטווח קרוב. אחת מהן נפצע מורן מפגיעת כדור במרפקו. למרות פציעתו המשיך לפקד על פלוגתו בלחימה.

אוכלוסיית יעד: יחידות לוחמות.

שם המרצה: אזוט אברהם

דרגה: סמל

תפקיד: לוחם בחטיבת גולני

תיאור המבצע:

לחם במבצע על כיבוש החרמון (מבצע "קינוח"), מעביר מורשת קרב וסיפור אישי מהמבצע. מבצע קינוח הוא מבצע של צה"ל לכיבוש מוצב החרמון שנערך בין 21 באוקטובר ל-22 באוקטובר 1973. בסיומו הצליחה חטיבת גולני לכבוש מחדש את ההר ובמקביל כבש כוח משולב של צנחנים במילואים וחיל ההנדסה את החרמון הסורי. הקרב נערך לאחר שמוצב החרמון נפל ב-6 באוקטובר, עם פתיחת מלחמת יום הכיפורים, לידי הסורים. במהלך המלחמה התחוללו מספר קרבות, בניסיון ישראלי לשוב ולהשתלט על ההר, אולם רק במבצע קינוח הצליח צה"ל לכבוש מחדש את החרמון.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: בורשטיין אברשה

דרגה: אל"ם

תפקיד: קצין קשר חטיבת גולני

תיאור המבצע:

השתתף בקרב הבלימה בצפון רמת הגולן.

קרבות הבלימה והתקפת הנגד הישראלית ברמת הגולן היו השלב הראשון של המערכה הצבאית בחזית הסורית במלחמת יום הכיפורים. שלב זה ארך חמישה ימים, מה-6 באוקטובר 1973 ועד ה-10 בחודש.

עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחות צה"ל ברמת הגולן לכל אורך הגבול, ותוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מה-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

השתתף בשני קרבות החרמון וכיבוש המובלעת הסורית.

כיבוש המובלעת הסורית על ידי ישראל היה שלב במערכה הצבאית בחזית הסורית, במסגרתו פרצו כוחות צה"ל מרמת הגולן לתוך שטח סוריה, כשהם מנצלים את החלשות הצבא הסורי בעקבות האבדות הכבדות שספגו כוחותיו במהלך קרבות הבלימה והתקפת הנגד הישראלית ברמת הגולן. בתוך יומיים השתלט צה"ל על מובלעת ששטחה כ-400 קמ"ר בתוך שטח סוריה, והגיע למרחק של כ-35 ק"מ משדה התעופה מאזה שבפאתי דמשק. הצבא הסורי עמד על סף התמוטטות, וניצל רק בעקבות שורת מתקפות הנגד שביצעו חילות המשלוח הערביים על כוחות צה"ל במובלעת.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: אליעזר בריליאנט

דרגה: רס"ר

יחידה: חטיבות שריון 9, 179, 679

תפקיד: מט"ק

תיאור המבצע:

סיפור אישי בשילוב תיאור קרב הבלימה, "בנוסף לעובדה שהייתי מט"ק ואני מיטיב לספר את מה שעברתי, חקרתי ועודני חוקר את המלחמה בדגש על קרב הבלימה ברמת הגולן פרסמתי מאמרים בנושא".

קרבות הבלימה והתקפת הנגד הישראלית ברמת הגולן היו השלב הראשון של המערכה הצבאית בחזית הסורית במלחמת יום הכיפורים. שלב זה ארך חמישה ימים, מה-6 באוקטובר 1973 ועד ה-10 בחודש.

עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחות צה"ל ברמת הגולן לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

אוכלוסיית יעד: מפקדים.

שם המרצה: בן אלטבט גבריאל

דרגה: רס"ר

תפקיד: חובש בגדוד 77 חטיבה

תיאור המבצע:

בן אלטבט גבריאל השתתף בין היתר בקרב עמק הבכא עם אביגדור קהלני. קרב עמק הבכא היה אחד מקרבות הבלימה כנגד התקפות הצבא הסורי בימיה הראשונים של מלחמת יום הכיפורים. בקרב זה ניסו כוחות שריון וחי"ר סורים, שנהנו מעדיפות מספרית גדולה, להבקיע את קו החזית בצפון רמת הגולן. קרבות הבלימה והתקפת הנגד הישראלית ברמת הגולן היו השלב הראשון של המערכה הצבאית בחזית הסורית במלחמת יום הכיפורים. שלב זה ארך חמישה ימים, מה-6 באוקטובר 1973 ועד ה-10 בחודש. עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחות צה"ל ברמת הגולן לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: דוד אגמון

דרגה: תא"ל

תפקיד: סמג"ד סיירת אגוז

תיאור המבצע:

דוד אגמון השתתף בחילוץ חצי פלוגה בקוניטרה ולחימה בפריצה למובלעת. כיבוש המובלעת הסורית על ידי ישראל היה שלב במערכה הצבאית בחזית הסורית, במסגרתו פרצו כוחות צה"ל מרמת הגולן לתוך שטח סוריה, כשהם מנצלים את החלשות הצבא הסורי בעקבות האבדות הכבדות שספגו כוחותיו במהלך קרבות הבלימה והתקפת הנגד הישראלית ברמת הגולן. בתוך יומיים השתלט צה"ל על מובלעת ששטחה כ-400 קמ"ר בתוך שטח סוריה, והגיע למרחק של כ-35 ק"מ משדה התעופה מאזה שבפאתי דמשק. הצבא הסורי עמד על סף התמוטטות, וניצל רק בעקבות שורת מתקפות הנגד שביצעו חילות המשלוח הערביים על כוחות צה"ל במובלעת.

אוכלוסיית יעד: יחידות לוחמות

שם המרצה: ישראל איתן

דרגה: רס"ן

תפקיד: מט"ק

תיאור המבצע:

ישראל איתן לחם בגדס"ר 134 בבלימה וחטיבה 679 בפריצה. קרבות הבלימה והתקפת הנגד הישראלית ברמת הגולן היו השלב הראשון של המערכה הצבאית בחזית הסורית במלחמת יום הכיפורים. שלב זה ארך חמישה ימים, מה-6 באוקטובר 1973 ועד ה-10 בחודש.

עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחות צה"ל ברמת הגולן לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית. הפריצה למובלעת הסורית על ידי ישראל היתה שלב במערכה הצבאית בחזית הסורית, במסגרתו פרצו כוחות צה"ל מרמת הגולן לתוך שטח סוריה, כשהם מנצלים את החלשות הצבא הסורי בעקבות האבדות הכבדות שספגו כוחותיו במהלך קרבות הבלימה והתקפת הנגד הישראלית ברמת הגולן. בתוך יומיים השתלט צה"ל על מובלעת ששטחה כ-400 קמ"ר בתוך שטח סוריה, והגיע למרחק של כ-35 ק"מ משדה התעופה מאזה שבפאתי דמשק. הצבא הסורי עמד על סף התמוטטות, וניצל רק בעקבות שורת מתקפות הנגד שביצעו חילות המשלוח הערביים על כוחות צה"ל במובלעת.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אבירם מאיר

דרגה: סגן

תפקיד: מ"פ טנקים

תיאור המבצע:

מארב טייגר ועל מחלק המלחמתי ברמת הגולן.

"כוח טייגר" הוא כינויה של פלוגת טנקים מגדוד 82, חטיבה 7, בפיקודו של סרן מאיר זמיר שלחמה במלחמת יום הכיפורים. הפלוגה הייתה אחראית להשמדת כ-30-40 טנקים סוריים באחד מקרבותיה ובכך סייעה לבלימת הטנקים של חטיבה 43 המשורינת הסורית, שניסתה לפרוץ מזרוע לקוניטרה באגפה הדרומי ביותר של חטיבה 7. את המלחמה סיים הכוח מבלי שאיבד חייל או טנק.

הפלוגה נשלחה לבלום חטיבה משורינת סורית אשר נעה צפונה על ציר הכביש הראשי מכיוון פתחת כודנה (במרכז חזית הגולן) לעבר קוניטרה, דהיינו הייתה צפויה להגיע לעורף חטיבה 7. הכוח נפרש בנחיתות מספרית בולטת, למארב לילה בצורת ר על מנת ליצור שטח השמדה בצורת מלבן. במהלך המארב הפעיל מפקד מחלקה 1 בכוח, אלוף-משנה (במילואים) אורי סגל, זרקור על מנת להאיר מטרות ולמשוך אליו אש: "כשהתמקמנו סופית עם הפנים אל פנים ה-ר, לתוך המלבן, פני השטח יצרו מרחק-מה ביני לבין בוך וזמיר. זה גם שירת על הדרך מטרה מבצעית: כשינסו לחסל את טנק הזרקור – יראו רק אותי ויירו רק עליי, במקום לפגוע גם בשאר הכוח לידי. גם זאת לטובה".

אודות למקצוענות ותרגול נוקשה שקדם למלחמה, שבעה טנקים בלבד השמידו את כל החוד של החטיבה המשורינת הסורית בקרב שהתנהל מטווח אפס. במארב הלילה השמידה הפלוגה כ-60 טנקים ונגמ"שים סוריים. החטיבה הסורית (מספר 43) נבלמה, ולמעשה חדלה לתפקד בהמשך המלחמה והעורף של חטיבה 7 ניצל. הדבר אפשר לה לנהל את קרב ההגנה שלה בעמק הבכא מצפון לקוניטרה ובכך נמנעה פריצת הסורים לכיוון נהר הירדן.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: חגי מן

דרגה: אלוף משנה

תפקיד: קצין המודיעין של מפקדת פיקוד צפון

תיאור המבצע:

חגי מן מעביר הרצאה על פעילותו של אמ"ן בערב המלחמה,

חגי מן שימש כקצין המודיעין של פיקוד הצפון לפני ובמהלך מלחמת יום הכיפורים והוזכר בוועדת אגרנט כמי שסייע בהעלאת הכוננות בגזרה הצפונית בשבועות ובימים שטרם המערכה.

אוכלוסיית היעד:

כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: יובל מסה

דרגה: סא"ל

תפקיד: חייל ב890

תיאור המבצע:

יובל מסה מספר כי "התגייסתי באוקטובר '73, בדיוק כשפרצה מלחמת יום כיפור, הצטרפתי לפלוגת צנחנים בנובמבר '73, בגדוד 890. לאחר אימון מתקדם, כל הפלוגה שלי עלתה למובלעת הסורית בגולן, בסיום מלחמת יום כיפור. המובלעת הייתה בעצם תא שטח שנכנס לתוך טריטוריה סורית מעבר לקווי '67, כמעט עד פאתי דמשק. למעשה, הוטל עלינו להחזיק במוצבים הסוריים לשעבר שנכבשו בידי צה"ל. וכך, עלינו בחסות החשיכה ברגל למוצב תל שמס, כדי שלא יזהו אותנו, כדי להחליף פלוגת צנחנים אחרת שישבה שם. ישבנו כמה חודשים בבונקרים הקטנים ובעמדות המרוטטות שהיו עוד מזמן הסורים, כשכל הזמן הזה כותשים אותנו עד דק. מלחמת ההתשה הקטנה", כפי שהיא נקראת, נמשכה כשמונה חודשים ועמדת המדינה הייתה לא לסגת עד שאחרון שבויינו ישוב מהשבי הסורי ויקבעו גבולות מוסכמים".

בהרצאתו הוא שם דגש על מנהיגות צבאית וחינוכית.

אוכלוסיית יעד: מפקדים.

שם המרצה: אברהם בר דוד

דרגה: תא"ל

תפקיד: מפקד תותחנים פיקוד הצפון

תיאור המבצע:

בערב יום כיפור אברהם סייר עם אלוף הפיקוד בעמדות של 11 הסוללות שנמצאות ברמת הגולן, והציג מצב שכוח האש הסורי גדול מאוד ביחס לכוח האש שלנו. ביום כיפור חפ"ק הפיקוד נמצא בנפח משעות הצהרים כשמערך התצפיות של התותחנים פרוס בנקודות מפתח. בשעה 14:00 החלה הפגזה קשה על כל רמת הגולן. אברהם מתאר את הקרב על החרמון לקראת סוף המלחמה, ועל תכנית האש שביצע למבצע ומאחר ולא היה מספיק תחמושת ליחידות האש כדי לסייע בקרב.

אברהם בר דוד מספר בהרצאתו על פעילות התותחנים בפיקוד הצפון במלחמת יום הכיפורים ברמת הגולן, ירי על שדה התעופה בדמשק ותיאום הפעלה של תותחנים עם חיל האוויר.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: נתן קליין

דרגה: סמל

יחידה: חטיבה 7 גדוד 82 פלוגה ד' וגדוד 777

תפקיד: תותחן בשוט-קל

תיאור המבצע:

נתן קליין מספר בהרצאתו על קרבות הבלימה וקרבות הבקעה של הסורים מול תל סאקי וגיוחדר בעוד בשלב התקיפה נפצע ופונה. קרבות הבלימה התרחשו בין ה-6 לאוק' 73 ל-9 באוק', עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מה-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

הפלוגה סופחה לחטיבה 188 ולא נשאר ממנה אף טנק. הניצולים היו צריכים לחזור ברגל בין הסורים.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: יוסי קורן

דרגה: סא"ל

יחידה: 405 תותחנים

תפקיד: מסו"ל

תיאור המבצע:

יוסי קורן מספר בהרצאתו על התמודדות סוללות ארטילריה עם שריון סורי ב-24 השעות הראשונות של מלחמת יום הכיפורים, כולל הקרב על מעלה גמלא בשיתוף כד 51 גולני וגד 39 של חטיבה 188. קרבות הבלימה התרחשו בין ה-6 לאוק' 73 ל-9 באוק', עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: מטלון רפאל

דרגה: רס"ן

יחידה: חטיבה 679

תפקיד: מ"מ טנקים (שריון)

תיאור המבצע:

מטלון רפאל מתאר בהרצאתו סיפור הישרדות והיחלצות בקרבות הבלימה אשר התרחשו בין ה-6 לאוק' 73 ל-9 באוק'.

עם פרוץ המלחמה בשעה 13:55 בצהריים של יום כיפור 6 באוק' 1973 תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. כוחות המילואים עליהם נמנה רפאל החלו להגיע לרמה"ג במהלך הלילה הראשון והוטלו לקרב בניסיון לבלום את הסורים. החל מה-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אסף סלע

דרגה: תא"ל

תפקיד: סמ"פ בחטיבה 188

תיאור המבצע:

חטיבה 188 הייתה פרוסה במוצבים לאורך הקו מול הסורים במבנה מחלקתי, על כן הייתה זאת שספגה את הלחץ הגדול ביותר בשלב הראשוני של קרבות הבלימה שהתרחשו בין ה-6 לאוק' 73 ל-9 באוק', עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מה-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית. אסף נפצע ביום השני של המלחמה וחזר לאחריה כמפקד פלוגה. הוא היה שותף להקמתה ושיקומה מחדש של חטיבה 188.

אוכלוסיית היעד: הכשרות מפקדים.

שם המרצה : גיל נעמן

דרגה : סא"ל

יחידה : חטיבה 679

תפקיד : טכנאי קשר

תיאור המבצע :

גיל נעמן במלחמת יום הכיפורים היה טכנאי קשר בחטיבה 679 ופעל כטען קשר בטנק מג"ד, במהלך הקרב נפצע קשה. הוא מתאר את סיפור הישרדותו והיחלצותו בקרבות הבלימה אשר התרחשו בין ה-6 לאוק' 73 ל-9 באוקטובר.

עם פרוץ המלחמה בשעה 13:55 בצהריים של יום כיפור 6 באוק' 1973 תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. כוחות המילואים עליהם נמניתי החלו להגיע לרמה"ג במהלך הלילה הראשון והוטלו לקרב בניסיון לבלום את הסורים. החל מה-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

לאחר השיקום מהפציעה חזר לשירות קבע בחיל המודיעין. הרצאתו משלבת את סיפור הכישלון המודיעיני והלקחים אשר נלמדו.

אוכלוסיית היעד : הכשרות

שם המרצה: שי קנטור

דרגה: רב סרן

תפקיד: איש צוות טנק ומפקד טנק.

תיאור המבצע:

בשלושת הימים הראשונים של קרבות הבלימה בצפון רמת הגולן שי קנטור השתתף בקרב שריון נגד הטנקים הסורים בו עצרו אותם מלהיכנס לשטח ישראל. בהמשך השתתף בפעולת חילוץ כפולה בה כל הצוות שלי נהרג ואני נותרתי כמה שעות לבד בטנק עד שהגיעו לחלץ אותי.

קרבות הבלימה החלו עם פרוץ המלחמה ב 13:55 בצהריים של יום כיפור 6 באוק 1973 אז תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אבי לוי

דרגה: סא"ל

יחידה: סיירת חטיבה 7

תפקיד: לוחם בצוות ומפקד סיירת חטיבה 7

תיאור המבצע:

אבי לוי מספר בהרצאתו על לחימת הגבורה של סיירת חטיבה 7 בקרבות הבלימה מול הצבא הסורי. ביום הרביעי למלחמה, ב־9 באוקטובר 1973, התחולל קרב הגבורה של הסיירת. יחידות השריון של חטיבה 7 התמודדו, בשארית כוחותיהן, מול מאות הטנקים הסוריים אשר ניסו לפרוץ דרך עמק הבכא. הן נשלחו בפקודתו הישירה של מפקד החטיבה אביגדור ברגל להילחם בכוחות קומנדו אלו ולהשמידם. בקרב גבורה עקוב מדם של לוחמי הסיירת, אשר התחולל למרגלות הר החרמונית מדרום לכפר בוקעתא, נבלמו והושמדו כוחות הקומנדו הללו, אולם המחיר היה כבד מנשוא. 24 לוחמי הסיירת נהרגו, בתוכם מפקד הסיירת, סגנו, מפקדי צוותים ולוחמים רבים נוספים. עשרות נפצעו.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: יוסי עמיר

דרגה: סא"ל

יחידה: חטיבה 179

תפקיד: מג"ד 278

יוסי עמיר היה מפקד גדוד 278 בחטיבת המילואים הראשונה אשר לחמה כבר במצאי שבת ובמהלך 19 ימי לחימה עד להפסקת האש. החטיבה לחמה מול כוחות סורים, עיראקים וירדנים אשר הגיעו בתור כוחות סיוע לסורים.

קרבות הבלימה החלו עם פרוץ המלחמה בשעה 55:13 בצהריים של יום כיפור 6 באוקי 1973 אז תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החטיבה הגיעה ויצרה מגע עם האויב כבר בלילה הראשון.

החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל וחטיבה 179 במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים שחדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אריה מזרחי

דרגה: תא"ל

תפקיד: מג"ד 405 ומפקד הסיוע הארטילרי בחטיבה 7 ברמה"ג.

תיאור המבצע:

אריה מזרחי היה מג"ד על גדי 405 אשר נלחם מג'בל עתקה במצריים ועד החרמון, בקרב הבלימה בעמק הבכא. אריה הטה את גורל הקרב בהפעלת ריכוז אש של 7 גדודי תותחנים.

קרבות הבלימה החלו עם פרוץ המלחמה בשעה 13:55 בצהריים של יום כיפור 6 באוק' 1973 אז תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית. בהבקעה אריה הפעיל 11 גדודים, הרצל כהן הקמב"ץ שלו הפעיל 5 גדודי תותחנים על החרמון ביום האחרון למלחמה והביא לכניעת הסורים, סוללה בועז הושמדה ע"י טנקים סורים במוצאי יוה"כ.

יש סרט שהופק ע"י ערוץ 11 "אש נס" שמוקרן בערוץ מדי יום הזיכרון על הגדוד.

אוכלוסיית יעד: קצינים.

שם המרצה: אבנר לנדאו

דרגה: סא"ל

יחידה: חטיבה 188

תפקיד: מפקד פלוגה

תיאור המבצע:

אבנר מספר בהרצאתו על חטיבה 188 אשר השתתפה בקרבות הבלימה.

"הקרבות החלו עם פרוץ המלחמה בשעה 13:55 בצהריים של יום כיפור 6 באוקי 1973. הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית."

אוכלוסיית יעד: הכשרות.

שם המרצה: נתן לוי

דרגה: רס"ן

יחידה: חטיבה 188

תפקיד: מ"מ 2 פלוגה

תיאור המבצע:

נתן לוי אשר היה בחטיבה 188 השתתף בקרבות הבלימה, ציר הנפט, מוצב 116, תל סאקי ועוד. חטיבה 188 הייתה פרוסה במוצבים לאורך הקו מול הסורים במבנה מחלקתי, על כן הייתה זאת אשר ספגה את הלחץ הגדול ביותר בשלב הראשוני של קרבות הבלימה אשר התרחשו בין ה-6 לאוק' 73 ל-9 באוק', עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מה-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון) תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אמנון כפכפי

דרגה: סמ"ר

תפקיד: חבר בצוות המט"קים בטנק "אשנב 3"

תיאור המבצע:

"זהו סיפורם הדרמטי של אנשי מנהלה בשירות סדיר במלחמת יום הכיפורים בחזית רמת הגולן. סיפור שלא נודע ברבים כ- 40 שנה, ורק בסיוע של גלי צה"ל ונחישותו של הכותב להנציח את גבורתם של חבריו אשר לא כולם הצליחו לצאת מתוך התופת ההיא, מתפרסם עתה. זהו סיפורם של מש"קים שהיו מפקדי טנקים בעברם בחטיבה 7, שלא יכלו לשאת את המחשבה שהם הושארו בבסיס המוגן, ועשו את הכמעט בלתי ייאמן – ברחו מן הבסיס ונסעו בטרמפים מבאר שבע לראש פינה, עלו על טנק שהוחזר לכשירות, ללא מפות, ללא זיווד, ללא אמצעי כינון או מקלעים, נסעו על זחלים שעות רבות ממחנה נפתלי דרך טבריה לרמת הגולן. שם הם הצטרפו לקרבות הבלימה הקריטיים של ה-9 באוקטובר בעמק הבכא ונלחמו עד שנפגעו בקרב. במהלך כל הלחימה פעלו כטנק בודד, ללא מחלקה, פלוגה או גדוד".

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אבי זעירא

דרגה: רס"ן

יחידה: הנדסה

תפקיד: מ"מ

תיאור המבצע:

אבי זעירא מתאר בהרצאתו את סיפורו של כוח נתי אשר היה כוח שריון מאולתר שאיבד 22 מלוחמיו.

כוח נתי היה גדוד שריון מאולתר אשר הוקם במלחמת יום הכיפורים, הכוח הורכב מאנשי מילואים שחזרו מחו"ל ולוחמי שריון חסרי שיבוץ וביניהם תלמידי ישיבות הסדר, אנשי כוחות הביטחון ומתנדבים נוספים. הגדוד נקרא על שמו של מפקדו, נתי גולן, אשר לפני המלחמה שהה בחו"ל וכמו רבים מלוחמיו חזר ארצה מיד עם פרוץ המלחמה. הגדוד התארגן תוך ימים ספורים, הצטייד בטנקי שוט קל וב-12 באוקטובר הצטרף ללחימה בחזית הסורית ולפריצה של צה"ל למובלעת הסורית. הכוח לחם במובלעת הסורית עד הפסקת האש ב-24 באוקטובר.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: חמישה שרל שאול

דרגה: רס"ל

יחידה: שריון פלוגה ז' גדוד 77 וגדוד 71 פלוגה ל'

תפקיד: מפקד טנק

תיאור המבצע:

שאול השתתף בקרבות הבלימה בגזרת החרמונית ועמק הבכא - הפריצה לסוריה ב-11 באוקטובר.

גד' 77 נלחם באזור החרמונית ובלם את המתקפות הסוריות עד לקרב המכריע ב-9 באוק' בעמק הבכא. לאחר מכן היה הכוח המוביל בציר הפריצה למובלעת הסורית.

קרבות הבלימה ברמה"ג החלו עם פרוץ המלחמה, הצבא הסורי תקף את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מה-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: ישראל יצחק

דרגה: ניצב (מקביל לאלוף בצה"ל)

יחידה: פלס"ר 7

תפקיד: לוחם פלס"ר חטיבה 7

תיאור המבצע:

ביום הרביעי למלחמה, ב-9 באוקטובר 1973, התחולל קרב הגבורה של הסיירת.

יחידות השריון של חטיבה 7 התמודדו, בשארית כוחותיהן, מול מאות הטנקים הסוריים אשר ניסו לפרוץ דרך עמק הבכא. החטיבה נשלחה בפקודתו הישירה של מפקד החטיבה אביגדור ברגל להילחם בכוחות קומנדו אלו ולהשמידם. בקרב גבורה עקוב מדם של לוחמי הסיירת אשר התחולל למרגלות הר החרמונית מדרום לכפר בוקעתא, נבלמו והושמדו כוחות הקומנדו הללו, אולם המחיר היה כבד מנשוא. 24 לוחמי הסיירת נהרגו, מתוכם מפקד הסיירת, סגנו, מפקדי צוותים ולוחמים רבים נוספים. עשרות נפצעו וישראל היה אחד מהם.

הרצאתו של ישראל מתמקדת בשיח על ערך הרעות והמלחמה בעיניו של לוחם.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות

שם המרצה: אלכס כורם

דרגה: רס"ר

יחידה: חטיבה 7

תפקיד: טען קשר

תיאור המבצע:

אלכס כורם סיים צמ"פ בגד 77, השתתף במארב הלילי של פלוגת טייגר, קרבות עמק הבכא וקרבות במובלעת הסורית.

פלוגת טייגר הוא הכינוי לפלוגה ג', פלוגה מבצעית, בגדוד 82 אשר הייתה לפלוגה הסדירה היחידה בשריון אשר נכנסה למלחמת יום הכיפורים ויצאה ממנה בעוד החזירה את כל לוחמיה בריאים ושלמים למשפחותיהם.

בלילה בשעה 02:00 לערך הוזנקה הפלוגה לנסות לחסום כוח סורי גדול שלימים התברר כחטיבה 43 של דביזיה (אוגדה) 9 הסורית. זמיר הלוא הוא מ"פ טייגר המהולל תכנן להציב מארב שריון קלאסי על כביש 98 צפונה לאלוני הבשן בהצטלבות דרך 9099 המובילה לאזור שמאחורי השיפון. החיילים התמקמו בצורת L, עם הפנים מערבה והמ"פ ומח" 1 על דרך 9099 עם הפנים דרומה. כאשר הסורים אשר שלא ראו אותם התקרבו פחות מ-200 מ' מכוח המ"פ ומח" 1, ניתנה פקודה פתיחה באש.

הסורים חילצו את עצמם וכדי לאתנם (לא היו להם אמצעי ראיית לילה) הדליק מ"מ 1 זרקור לבן (דומה לפנס גדול) אשר היה מותקן על הטנק שלו, השטח הואר ואז פתחו המ"פ ומח" 1 באש. עם אור ראשון עשינו ניצול הצלחה וספרנו 60 כלים טנקים ונגמ"שים אשר חוסלו.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: ניר עתיר

דרגה: סגן-אלוף

יחידה: חטיבה 188

תפקיד: מ"מ

תיאור המבצע:

התחיל כסמל מחלקה והמשיך כמפקד מחלקה בדרגת סמ"ר, בהמשך עבר ק.קצינים והירת כמפקד מחלקה במהלך מלחמת יום הכיפורים

חזית הלחימה - דרום רמת הגולן, מוצב 116, תל סאקי ובהמשך המובלעת הסורית.

בהרצאתו מספר על מחלקת טנקים עליה פיקד, שניהלה קרב בלימה מול הכוחות הסורים ביחסי כוחות משמעותיים, כוחות רבים לאויב וכוחות מועטים מאוד לכוחותינו. הלחמה שהתבצעה באומץ לב ובחירוף הנפש עד גמר הפגזים והמשך לחימה במקלעים תוך נסיגה לתל סאקי.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אברהם רחמים

דרגה: רס"ל

יחידה: גדוד 51

תפקיד: רס"פ

תיאור המבצע:

אברהם רחמים היה בפלוגה ג' במבצע "קינוח". עיקר נטל הקרב אשר ניהלה חטיבת גולני נשא גדוד 51, אשר נשלח למשימה משום שנפגע פחות מהגדודים האחרים בחטיבה. לצדו פעלה פלוגת הסיור החטיבתית וגדוד 17 אשר השתתף בקרב במסגרת הצבת חסימות במורדות החרמון ובמסגרת טור ממונע של טנקים, זחל"מים וחיילי הנדסה אשר נע על הכביש לעבר מוצב החרמון. היחידות יצאו למשימותיהן בשעה 15:17. המבצע התנהל במשך כל הלילה ועד לשעות לפני הצהריים ב-22 באוקטובר. גדוד 51 ופלוגת הסיור ניהלו לחימה מרה ביותר בעיקר בשעות שלאחר חצות הלילה, עד לכיבוש המוצב מידי הסורים. לאחר עלות השחר נפצעו מפקד החטיבה ומפקד גדוד 51. קצין האג"ם יואב גולן נטל את הפיקוד על החטיבה עד לסיום הקרב. 58 חיילי צה"ל נהרגו בקרב, מהם 53 חיילי גולני. בין ההרוגים היו שלושה מפקדי פלוגות - מפקד פלוגת הסיור החטיבתית ושני מפקדי פלוגות של גדוד 51.

אוכלוסיית יעד: יחידות לוחמות.

שם המרצה: דוד שהם

דרגה: סגן

תפקיד: תותחן בטנק המג"ד של כוח נתי

תיאור המבצע:

כוח נתי היה גדוד שריון מאולתר שהוקם במלחמת יום הכיפורים והורכב מאנשי מילואים שחזרו מחו"ל ולוחמי שריון חסרי שיבוץ וביניהם תלמידי ישיבות הסדר, אנשי כוחות הביטחון ומתנדבים נוספים. הגדוד נקרא על שמו של מפקדו, נתי גולן, אשר לפני המלחמה שהה בחו"ל וכמו רבים מלוחמיו חזר ארצה מיד עם פרוץ המלחמה. הגדוד התארגן תוך ימים ספורים, צויד בטנקי שוט קל, וב-12 באוקטובר הצטרף ללחימה בחזית הסורית.

הכוח לחם במובלעת הסורית ברמת הגולן מה-12/10/73 עד הפסקת האש ב-24 באוקטובר, אנשיו נלחמו נגד חטיבה עיראקית, ירדנית ויחידות סוריות אשר הובסו. לאחר מכן השתתף הכוח במלחמת ההתשה במובלעת הסורית עד לפירוקו, בתחילת דצמבר 1973.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: איתמר צ'יז'יק

דרגה: אל"מ

יחידה: אוגדה 210

תפקיד: סגן קמ"ן אוגדתי

תיאור מבצע:

איתמר צ'יז'יק מרצה על אירועים מסעירים אשר חווה במסגרת מלחמת יום הכיפורים וביניהם פריצה למובלעת ולחימה נגד העיראקים וכוחות משלוח נוספים.

במלחמת יום הכיפורים הצטרף איתמר לאוגדה 210 ושימש כעוזר קצין המודיעין האוגדתי. במהלך המלחמה קודם לדרגת רס"ן היות שהיה הראשון לזהות את חיל המשלוח העיראקי יחד עם קצין נוסף בעודם עומדים בעמדת תצפית על תל א-שער; בהיותו הבכיר מביניהם, צ'יז'יק התעקש בפני קצינים בכירים ממנו על זיהוי כוח חטיבתי מלא וכן על כך שאין מדובר בכוח סורי היות שבאותו שלב במלחמה כלל החטיבות הסוריות המלאות ניגפו על ידי צה"ל.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אורי סגל

דרגה: אל"מ

יחידה: גדוד 82 חטיבה 7

תפקיד: מ"מ 1 בפלוגת טייגר (פלוגה סדירה מבצעית)

תיאור המבצע:

אורי סגל השתתף בכל שלבי הלחימה ברמת הגולן מרגע פרוץ מלחמת יום הכיפורים ועד הפסקת האש כמ"מ 1 בפלוגת טייגר אשר הייתה הפלוגה המבצעית הסדירה היחידה שסיימה את המלחמה ללא נפגעים. הוא השתתף בין היתר במארב הלילה של טייגר, קרבות הבלימה, קרב עמק הבכא, הפריצה לסוריה ועוד.

הרצאתו מתמקדת בנקודת מבטו, חווייתו ותובנות נכונות גם להיום אשר מעניקות כלים חשובים לחיילים.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: שרגא שמואל

דרגה: סמל

יחידה: חטיבה 188

תפקיד: מפקד טנק

תיאור המבצע:

חטיבה 188 הייתה פרוסה במוצבים לאורך הקו מול הסורים במבנה מחלקתי, על כן הייתה זאת שספגה את הלחץ הגדול ביותר בשלב הראשוני של קרבות הבלימה שהתרחשו בין ה-6 באוק' 73 ל-9 באוק', עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

שמואל מתמקד בהרצאתו על מהלך הקרב, אבדות והישרדות.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אורי מנוס

דרגה: תא"ל

יחידה: תותחנים 405

תפקיד: סמג"ד

תיאור המבצע:

אורי מנוס היה סמג"ד גדוד סדיר ברמת הגולן במלחמת יום הכיפורים. במלחמה זו הגדוד בלם את מתקפת הסורים והמשיך לסייע באש בפריצה למובלעת הסורית בעוד לאורכה נפלו במלחמה 21 מלוחמי הגדוד. אורי מתאר בהרצאתו התמודדות סוללות ארטילריה עם שריון סורי ב-24 השעות הראשונות כולל הקרב על מעלה גמלא בשיתוף כד 51 גולני וגד 39 של חטיבה 188.

אוכלוסיית היעד: יחידות לוחמות.

שם המרצה: יצחק מרמור

דרגה: אל"מ

יחידה: גדוד 82 חטיבה 7

תפקיד: מ"מ בפלוגה ב' בגדוד 82

תיאור המבצע:

יצחק מרמור מתאר בהרצאתו כיצד פלוגתו בלמה את הסורים בגזרת מוצב 111 ובתל שיפון ומספר: "כאשר חיפיתי על נסיגת הפלוגה שלי נלחמתי עם טנק סורי בטווח 20 מטר והשמדתי אותו אולם בו זמנית פגעו בי 3 טילים, הטנק נדלק ואני נפצעתי. נשארתי בשטח עם הצוות שלי למשך 24 שעות תוך מגע קרוב עם חיילים סורים".

אוכלוסיית יעד: יחידות לוחמות.

שם המרצה: פוסלניץ אברהם

דרגה: סמ"ר

יחידה: פלוגה ז גדוד 74 חטיבה 188

תפקיד: נהג טנק

תיאור המבצע:

חטיבה 188 הייתה פרוסה במוצבים לאורך הקו מול הסורים במבנה מחלקתי, על כן הייתה זאת שספגה את הלחץ הגדול ביותר בשלב הראשוני של קרבות הבלימה שהתרחשו בין ה-6 באוק' 73 ל-9 באוק', עם פרוץ האש תקף הצבא הסורי את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית.

על כך ועוד אברהם מרצה.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: עוזי מור

דרגה: אל"מ

תפקיד: מג"ד 266 חטיבה 179

תיאור המבצע:

עוזי מור מספר כי: "הייתי מג"ד 266 חטיבה 179 בחיל השריון, הייתי חלק מגדוד המילואים הראשון לגיוס אשר בלם את הסורים, במהלך הלחימה נפצתי קשה. בשעה 22:00 של הלילה הראשון למלחמה ברמת הגולן, פלוגת טנקים ראשונה של הגדוד שלי יצאה ממחנה פילון. היה זה כוח המילואים הראשון אשר התארגן ועלה לרמת הגולן. הפלוגה מנתה עשרה טנקים ובראשם המ"פ אמנון שרון ואני. הפלוגה לא הספיקה לסיים את התארגנותה במלואה, ציוד רב היה חסר ובטנקים לא בוצע תיאום כוונות. בכל טנק היו 12 פגזי מעיך בלבד. הפלוגה לנפח לכיוון ציר הנפט. נתקלנו בכוחות סוריים בהם נלחמנו וגם שם נפצתי".

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אמנון שרון

דרגה: אל"מ

יחידה: גדוד 266 חטיבה 179

תפקיד: מ"פ טנקים

תיאור המבצע:

אמנון שרון מספר כי: "בספרי 'שפוי בדמשק' אני מגולל את סיפורי כמ"פ בגדוד 266, את התנהלות המלחמה כפי שחוויתי אותה, מתוך שדה הקרב ואת התנהגותם החפוזה של המפקדים אשר ניהלו אותה, תוך שאני מנפץ מיתוסים שרווחו בה. בד בבד בספרי נחשף גם סיפורה המופלא והבלתי ידוע של "חטיבת מילואים 179" ופלוגת הטנקים אשר הייתה הראשונה לעלות ולבלום את הכוחות הסוריים ברמת הגולן. רבים מן החיילים שילמו בחייהם".

זהו סיפורו של קצין צה"ל אשר נשבה במלחמת יום הכיפורים ונכלא בכלא הסורי בדמשק במשך 8- חודשים, סיפורו המרתק והמצמרר על הסבל והעינויים אשר עבר בחקירות הקשות והאכזריות בכלא הסורי.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: יעקב פריד

דרגה: סמל

יחידה: גדוד 417 צנחנים

תפקיד: לוחם

תיאור המבצע:

יעקב פריד לחם בגזרה הסורית יחד עם חטיבתו צמוד לחטיבת השריון 679. הוא השתתף בכיבוש המובלעת ובמבצע "קינוח" - כיבוש החרמון הסורי. מבצע קינוח הוא מבצע של צה"ל לכיבוש מוצב החרמון שנערך בין 21 באוקטובר 1973. בסיומו הצליחה חטיבת גולני לכבוש מחדש את ההר ובמקביל כבש כוח משולב של צנחנים במילואים וחיל ההנדסה את החרמון הסורי. הקרב נערך לאחר שמוצב החרמון נפל ב-6 באוקטובר, עם פתיחת מלחמת יום הכיפורים, לידי הסורים. במהלך המלחמה התחוללו מספר קרבות, בניסיון ישראלי לשוב ולהשתלט על ההר, אולם רק במבצע קינוח הצליח צה"ל לכבוש מחדש את החרמון.

אוכלוסיית יעד: יחידות לוחמות.

שם המרצה: ברוך אסקרוב

דרגה: רס"ן

יחידה: חטיבות 7 ו-188

תפקיד: טנקיסט וקמבי"ץ

תיאור המבצע:

ברוך אסקרוב גויס יום לאחר תחילת המלחמה, 1973.

אח לאחד מגדולי וגיבורי לוחמי השריון בגולן אשר נפצע אנושות במלחמה, רס"ן שמוליק אסקרוב אשר קיבל את עיטור העוז על פועלו בקרב עמק הבכא.

בעל הרצאה מוכנה על קרב עמק הבכא. לאחר שהסורים איבדו את הישגיהם הקרקעיים בדרום ובמרכז רמת הגולן עקב התקפת הנגד של כוחות המילואים הישראלי, החליטו הסורים לרכז מאמץ אחרון בפריצת קו ההגנה של צה"ל בגזרה הצפונית והמרכזית במקביל. בהתקפה השתתפו כ-100 טנקי T-62 אשר טרם השתתפו בלחימה ותוגברו בשארית הכוחות של דיוויזיית חי"ר 7, וחטיבת השריון 81 מדיוויזיה 3, ובסך הכל כ-170 טנקים. מולם עמדו כ-30 טנקי שוט-קל מחטיבה 7 (גדוד 77 ופלוגה ג' "טייגר" מגדוד 82 בפיקודו של מאיר זמיר) ומגדוד 74 של חטיבה 188 בפיקודו של יאיר נפשי. הן הכוחות הישראלים והן הכוחות מדיוויזיות 7 ו-3 היו מותשים לאחר שלושה ימי לחימה וחלקם סבלו מחוסר בתחמושת. לאחר קרב שריון הקרב הוכרע והסורים נסוגו מזרחה.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: רפי נוי

דרגה: תא"ל

יחידה: חטיבה 9

תפקיד: קמב"ץ

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים כללה חטיבה 9, בפיקוד מוטקה בן-פורת, את גדוד 377 - גדוד טנקי סופר שרמן בפיקוד בן ציון פדן, ו-2 גדודי חרמ"ש: גדוד 11 בפיקוד דב אלפנבוים וגדוד 91 בפיקוד משה אגוזי. ב-7 באוקטובר 1973 בשעות הצהריים עלתה החטיבה לדרום רמת הגולן ותפסה את אזור אל-על. תחת פיקודה הועבר גדוד 278 אשר הגיע לאזור אל-על בשעות הבוקר. החטיבה השאירה את גדודי החרמ"ש שלה באזור הכנרת ופעלה כחטיבת שריון עם שני גדודי טנקים (377 ו-278). החטיבה הועברה לפיקודה של אוגדה 146 ולחמה עמה מול הסורים בדרום רמת הגולן במסגרת הקרב על חושנייה. בהמשך לחמה החטיבה גם בקרבות במובלעת הסורית.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות בדגש על קצינים.

שם המרצה: שלמה פיליבה

דרגה: רס"ן

יחידה: חטיבה 7

תפקיד: חרמ"ש ונהג טנק

תיאור המבצע:

לשלמה פיליבה יש סיפורי מורשת רבים מהקרבות ואח"כ מתקופת המובלעת הסורית. קרבות הבלימה ברמה"ג החלו עם פרוץ המלחמה כאשר הצבא הסורי תקף את כוחותינו ברמה"ג לכל אורך הגבול, תוך יממה אחת הצליח לכבוש שטח נרחב בדרום הרמה. החל מ-8 באוקטובר החלו כוחות צה"ל במתקפת נגד, במהלכה השתלטו מחדש על כל רמת הגולן (למעט מוצב החרמון), תוך השמדת רוב הכוחות הסוריים אשר חדרו לשטחי רמת הגולן הישראלית, ב-11 באוק' 1973, פתח צה"ל במתקפת נגד שבמסגרתה כבש לעומק של 25 ק"מ את המובלעת הסורית כ"קלף מיקוח" בעת השיחות על הפסקת האש כשקני התותחים של צה"ל מאיימים על דמשק במרחק 40 ק"מ בלבד.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אריק יעקובי

דרגה: תא"ל

יחידה: גדוד 51 חטיבת גולני

תפקיד: לוחם

תיאור המבצע:

במלחמת יום כיפור אריק יעקובי היה לוחם בגדוד 51 של חטיבת גולני. גדוד אשר נלחם בחזית הצפון, בקרבות רמת הגולן וביניהן הקרב על החרמון אשר נערך ב-22 באוקטובר 1973 ולאחר סיומו עם בוקר נכנסנו להפסקת אש.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

חזית דרומית (חצי האי סיני)

שם המרצה: עוזי לב צור

דרגה: תת אלוף

יחידה: גדוד 195

תפקיד: מג"ד 195

תיאור המבצע:

עוזי לב צור מרצה על ההערכות בסיני למלחמת יום הכיפורים, פריסת התאוו"זים במלחמה באוקטובר 1973.

במלחמת יום הכיפורים פיקד לב צור על גדוד 195 אשר השתייך באותה עת לחטיבה 401. החטיבה, בפיקודו של דן שומרון, לקחה חלק משמעותי בבלימת הארמייה השלישית בקו המעוזים ממזרח לתעלת סואץ. בהמשך המלחמה, בקרב השריון ב-14 באוקטובר, השתתפה החטיבה בהשמדת חטיבה 3 של חטיבה 4 מהארמייה השלישית והיה לה חלק מרכזי במעבר ממגננה למתקפה. הניצחון הישראלי היווה נקודת מפנה במערכה בחזית המצרית ואפשר את פתיחת מבצע אבירי לב - צליחת הכוחות הישראליים לגדה המערבית של תעלת סואץ. לאחר צליחת התעלה, בליל 23 באוקטובר, כבש גדוד 195, בפיקודו של לב צור, את ראס עדבייה ונמל עדבייה ובכך תרם לכיתור הארמייה השלישית. בסוף המלחמה התייצב הגדוד בק"מ ה-101, מול כוח משלוח אלגירי והשמידו. על הצטיינותו במלחמה קיבל את עיטור המופת מהרמטכ"ל מוטה גור.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: דורון לוינסון

דרגה: סרן

יחידה: גדוד 198

תפקיד: מ"פ - מפקד טנק

תיאור המבצע:

דורון לוינסון מדבר על המלחמה ובעיקר על מנהיגות במצב של אי ודאות. הוא מוביל דיון על סיטואציות מורכבות ודילמות קשות על מסרים אשר למד מהמלחמה ורוח צה"ל. במלחמת יום הכיפורים לחם בסיני בקרב על "החוזה הסינית". הוא הועלה לדרגת סרן על ידי מפקד חיל השריון בזכות התנהלותו במהלך המלחמה. לאורך המלחמה הוא נפצע פעמיים ולאחר תקופת שיקום ארוכה המשיך להתנדב למילואים במשך 32 שנה.

אוכלוסיית היעד: חיל השריון.

שם המרצה: מנחם בן שלום

דרגה: רס"ן

יחידה: חטיבה 600 אוגדה 143

תפקיד: מ"מ סיור בגדוד טנקים

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים לחמה חטיבה 600 בחזית הדרום בפיקודו של המח"ט טוביה רביב, במסגרת אוגדה 143 בפיקודו של אריק שרון. החטיבה צוידה בטנקי 1M60A פטון ("מגח") אשר היוו באותה עת כוח השריון המתקדם ביותר בצה"ל. החטיבה הורכבה מגדוד 407 בפיקודו של עובד מעוז, גדוד 409 בפיקודו של עוזי בן יצחק, גדוד 410 בפיקודו של אמנון מרטון (ובהמשך בפיקודו של יהודה גלר), פלס"ר ופלוגת חרמ"ש. בין הקרבות העיקריים של החטיבה ניתן למנות את הקרבות במרחב רכס "חמדיה", "מכשיר" ו"טלויזיה", הקרב על הרחבת מסדרון הצליחה, הורדת גשר הגלילים והקרב לכיבוש חלקו הדרומי של מתחם "מיסוריי" בקרב החווה הסינית. ב-22 באוקטובר נהרגו שבעה חיילים מפגיעת טיל סקאד מצרי באזור בו נערכה פלוגת המפקדה של גדוד 410. החטיבה ספגה 119 הרוגים במהלך קרבות מלחמת יום הכיפורים.

מנחם בן שלום נלחם באזור החווה הסינית בסיני והוא מספר בהרצאתו על מחקר היסטורי אשר מציג דילמות ערכיות במלחמת יום הכיפורים.

אוכלוסיית היעד: מפקדים בכירים.

שם המרצה: נחם אילן

דרגה: סא"ל

יחידה: 8200 (יח' 848 דאז)

תפקיד: מאזין

תיאור המבצע:

לרשות יחידה 848 עמדו בין היתר "האמצעים המיוחדים" אשר היו אמצעי איסוף מודיעין, אותות של צה"ל אשר הותקנו במצרים ואמורים היו לספק מידע אמין על כוונת המצרים לצאת למלחמה.

נחם אילן מציג בהרצאתו סקירה וניתוח של יחידת 8200, תפקודה בצפון ובדרום, השפעות המלחמה עליה ואת הלקחים העיקריים שהפיקו ממנה. מספר על מלחמת יום הכיפורים כאחת מאבני הדרך החשובות ביותר בהתפתחות היחידה.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אבי גור

דרגה: סא"ל

יחידה: חטיבה 401

תפקיד: סגן ומפקד פלוגת טנקים

תיאור המבצע:

לפני מלחמת יום הכיפורים הוצבה החטיבה בחזית הדרום תחת פיקודה של אוגדה 252. שתי חטיבות האוגדה (401 ו-14) נהגו להחליף זו את זו מדי שלושה חודשים: אחת החטיבות הוצבה בקו המוצבים והשנייה בעורף לאימונים וטיפול בטנקים ובכלים אחרים. עם פרוץ המלחמה, היה תורה של חטיבה 401 להיות בעורף והיא הוצבה במחנות רפידים וביר תמדה. בפרוץ הקרבות, משיקולי פריסה ומיקום, הועבר גדוד 79 לחטיבה 14. בהתאם, גדוד 52 הועבר לחטיבה 401.

בזמן המלחמה ולאחר חצתה תעלת סואץ לאפריקה - צילם לאורך כל מלחמת יום כיפור מעמדת מפקד הטנק.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: יקותיאל אלעזר

דרגה: סא"ל

יחידה: 8200 (יח' 848 דאז)

תפקיד: מאזין לרשתות קשר של המצרים

תיאור המבצע:

יקותיאל אלעזר מספר בהרצאתו על פעילות יחידות המודיעין במהלך מלחמת יום הכיפורים. הוא מדבר על כוחו של החייל (היה אז טוראי) והיכולת שלו לתרום משמעותית למאמץ המלחמתי.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות, אמ"ן

שם המרצה: יהודה בר

דרגה: תא"ל

יחידה: חטיבה 55

תפקיד: סמח"ט ומפקד כוח החוד של חטי' 55

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים נשארה החטיבה, תחת פיקודו של אלי"מ דני מט, במרכז הארץ בשלושת ימי הלחימה הראשונים כעתודה מטכ"לית. החטיבה הפכה ליחידה המבוקשת ביותר בצה"ל ומפקדים רבים רצו בה. ב-9 באוקטובר החלה החטיבה לנוע לחזית; נתקבלה פקודה להקצות גדוד לפיקוד דרום. שאר החטיבה הוטסה בלילה שבין ה-9 ל-10 באוקטובר לרפידיים, שם הייתה לעתודת פיקוד הדרום. יחידות של החטיבה הוצבו במקומות שונים בסיני על מנת לבצע משימות של איסוף מודיעין, איסוף נשק-שלל בעל ערך מיוחד (כגון טנק 62T), חסימת צירי התקדמות אפשריים של המצרים ולהגן על בסיסים מפני התקפות קומנדו.

יהודה בר מתאר בהרצאתו את סיפור צליחת תעלת סואץ ותפיסת ראש הגשר.

אוכלוסיית היעד: מפקדים.

שם המרצה: בני טרן

דרגה: תא"ל

יחידה: גדוד 184

תפקיד: סמג"ד 184

תיאור המבצע:

גדוד 184 היה גדוד הטנקים המקורי היחידי שלחם תחת פיקוד חטיבה 14 מתחילת המלחמה ועד סופה. שני הגדודים האחרים לחמו האחד בגזרה הצפונית והאחד בגזרה הדרומית. גדוד 184 נכנס למלחמת יום הכיפורים עם שתי פלוגות טנקים - פלוגת ז' ו-ח', ופלוגת חרמ"ש. גדוד 184 היה ממוקם בגזרה המרכזית כאשר גבולה הצפוני היה מרכז האי אלבלח וגבולה הדרומי היה בקו "לכסיקון" 269, מספר קילומטרים מדרום למעוז "לקקן". במהלך הקרבות התרסק הגדוד ונשחק מספר פעמים, אך כעוף החול קם כל פעם מחדש. בתערובת נדירה של עקשנות, אומץ לב, הקרבה ורעות לוחמים עילאית, המשיך הגדוד בביצוע משימותיו למרות האבדות הכבדות. הגדוד איבד במלחמה 80 מלוחמיו, ו-112 מלוחמיו נפצעו. הגדוד עוטר ב-22 עיטורים וצלי"שים, כאשר 15 מן המעוטרים נפלו בקרבות.

בני טרן מספר בהרצאתו על הקרב הגדול בסיני, הלחימה בחווה הסינית וצליחת התעלה.

אוכלוסיית היעד: מפקדים.

שם המרצה: עפר דרורי

דרגה: סא"ל

יחידה: גדוד 79 חטיבה 14

תפקיד: חייל סדיר

תיאור המבצע:

חטיבה 14 היא חטיבת שריון אשר לחמה בסיני במהלך מלחמת יום הכיפורים החל מפתיחת האש ועד לסיום המלחמה. היא הייתה חטיבה סדירה בפיקוד אל"מ אמנון רשף. בערב המלחמה הייתה החטיבה פרושה לכל אורך קו תעלת סואץ. עם פרוץ האש ב-6 באוקטובר 1973 ולמשך השעות הראשונות של הלחימה, הייתה החטיבה כוח השריון היחיד אשר עמד מול הצבא המצרי ובקרבות אלה ספגה אבדות כבדות. החטיבה המשיכה להילחם בקרבות הקשים מול הצבא המצרי ובקרבת החווה הסינית במסגרת מבצע הצליחה. ב-19 באוקטובר חצתה החטיבה את תעלת סואץ, כבשה את מתחם "אורחה" והשתתפה בקרבות לכיבוש אזור החיץ החקלאי והרחבת ראש הגשר לכיוון צפון.

במהלך המלחמה נהרגו 302 מחיילי החטיבה ומהיחידות שלחמו תחת פיקודה.

עפר דרורי כתב 3 ספרים על מלחמת יום הכיפורים, הקים 2 אתרי אינטרנט של הנצחה וזיכרון ליחידות שלו במלחמה.

אוכלוסיית היעד: יחידות לוחמות.

שם המרצה: אבי ליבנה

דרגה: סמ"ר

יחידה: אוגדה 252

תפקיד: קצין מודיעין

תיאור המבצע:

אבי ליבנה היה קצין מודיעין בפיקוד הדרום ועם פרוץ מלחמת יום הכיפורים נשלח למעוז בתעלה לבצע תצפיות. ב-8 באוקטובר 1973 נפל המעוז בידי האויב וסג"מ וייס נלקח בשבי המצרים יחד עם חיילי המעוז. סג"מ אברהם וייס הציג עצמו בפני חוקריו כסמל אספקה אשר בא לבדוק את כמות מנות הקרב במעוז. סיפור הכיסוי זה החזיק במשך כל זמן שהותו בשבי ועמד בפני כל ניסיון שבירה. במעשה זה השכיל סג"מ אברהם וייס להוליך שולל את שוביו ולא חשף כל סוד. על כך קיבל צל"ש האלוף.

אבי ליבנה מתאר בהרצאתו את מלחמת יום הכיפורים מנקודת מבטו ומפרט על הנפילה בשבי המצרי.

אוכלוסיית היעד: מפקדים ואמ"ן.

שם המרצה: עוזי בן צבי

דרגה: רס"ר

יחידה: פלס"ר שריון חטיבה 130, 277, 217

תפקיד: לוחם בכוח חילוץ

תיאור המבצע:

ביום כ"א תשרי תשל"ד, ה-17 באוקטובר 1973, שימש סמל ראשון עוזי בן צבי, כלוחם בכוח חילוץ פצועים השייך לגדוד המילואים 564 בקרב "החווה הסינית", בו היה מעורב גדוד 890 של חטיבת הצנחנים. לאחר שהתברר שנותר בשטח פצוע נוסף אליו היה קושי להגיע עם כוח רגלי, ולמרות כוח מצרי מאוד גדול, מחופר ומצויד היטב אשר הסב נפגעים רבים מאוד לגדוד, החליט כוח החילוץ לנוע רכוב על נגמ"ש, תוך כדי סיכוי גדול מאוד של ירי נ.ט. במרחב, ולנסות לאתרו. הכוח יצא בחיפוי ארטילרי לשטח מוכה האש אך בתחילה לא הצליח לאתר את ממשו, חזר על ניסיונות החילוץ עד אשר איתר את הפצוע, העלה אותו במצב קשה לנגמ"ש והצליח להפנותו לטיפול רפואי ולהציל את חייו. כוח החילוץ פעל תחת אש, בעוז ובנחישות, תוך גילוי דוגמא ומופת, מסירות, אחוות לוחמים ודבקות במשימה, ובכך הציל חיי אדם. על מעשה זה הוענק לו צל"ש אלוף בשנת 2006, על ידי מפקד פיקוד דרום דאז, טל רוסי.

אוכלוסיית היעד: יחידות לוחמות.

שם המרצה: דמרי עמנואל

דרגה: סמ"ר

יחידה: חטיבה 14, גדוד 52, פלוגה א.

תפקיד: נהג טנק

תיאור המבצע:

חטיבה 14 היא חטיבת שריון, שלחמה בסיני במהלך מלחמת יום כיפור, החל מפתחת האש ועד לסיום המלחמה. חטיבה 14 הייתה חטיבה סדירה בפיקוד אלי"ם אמנון רשף. ערב המלחמה הייתה החטיבה פרושה לכל אורך קו תעלת סואץ. עם פרוץ האש ב-6 באוקטובר 1973 ולמשך השעות הראשונות של הלחימה, הייתה החטיבה כוח השריון היחיד שעמד מול הצבא המצרי ובקרבות אלה ספגה אבדות כבדות. החטיבה המשיכה להילחם בקרבות הקשים מול הצבא המצרי ובקרבות החווה הסינית במסגרת מבצע הצליחה. ב-19 באוקטובר חצתה החטיבה את תעלת סואץ, כבשה את מתחם "אורחה", והשתתפה בקרבות לכיבוש אזור החיץ החקלאי והרחבת ראש הגשר לכיוון צפון. במהלך המלחמה נהרגו 302 מחיילי החטיבה ומהיחידות שלחמו תחת פיקודה.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות

שם מלא: אלי יבלונק.

דרגה : סמ"ר

יחידה: גדוד 106

תפקיד במלחמה: מט"ק

תיאור המבצע:

ביום 13 באוקטובר 1973 היה גדודו של סמ"ר אלי יבלונק פרוס בציר "פוררת", מול הגידי בסיני, ועצר את התקפות המצרים. הגדוד התנדלדל, ומספר הטנקים הלך ופחת. סמ"ר אלי יבלונק היה מט"ק באחת הפלוגות בגדוד. בכל הפלוגה היו 4 טנקים בלבד. באותו יום פתחו המצרים בהתקפה של 30 טנקים, ומשום עדיפותם המספרית הצליחו להתקרב אל הפלוגה, מצב הפלוגה היה חמור, לטנק אחד אזלה התחמושת, ובשאר היו כ-10 פגזים לתותח. ברגע הקריטי נפגעו טנק ה-מ"פ וטנק ה-סמ"פ. סמ"ר אלי יבלונק ירד לאחור ואז התברר לו שהוא פצוע בגב, מרסיס. בכוחות עצמו חבש את עצמו ומיד עלה לעמדת-אש גבוהה, ותוך כמה שעות השמיד 4 טנקי אויב - ובזה שבר את התקפת האויב. במעשהו זה גילה אומץ-לב, קור-רוח ודבקות במשימה למופת. על מעשה זה הוענק לו : עיטור המופת

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות

שם מלא: יונה בנדמן

דרגה: סא"ל

יחידה: חטיבת המחקר

תפקיד: קצין במדור 6, ראש ענף צבא מצרים בחירום בבור המט"כ.כלי.

תיאור המבצע:

בשנת 1972 מונה לראש ענף מצרים בחטיבת המחקר ("ענף 6") באמ"ן, בדרגת סגן-אלוף, ונמנה עם מטפחיה של התפיסה שזכתה לכינוי "הקונספציה", לפיה מצרים לא תפתח במלחמה נגד ישראל לפני שתשיג מערכות נשק מסוימות לצורך השגת איזון אסטרטגי עם ישראל, ואילו סוריה לא תצא למערכה ללא מצרים. חרף סימנים רבים שהעידו על כוונתה של מצרים לצאת למלחמה דבק באמונה כי אין פניה למלחמה. בדעה זו החזיקו גם מפקדיו, רמ"ח מחקר, תא"ל אריה שלו, וראש אמ"ן, האלוף אלי זעירא. ביום השני למלחמה הגיש בנדמן את התפטרותו לזעירא, אך זה דחה אותה. למחרת, ה-9 באוקטובר, הוחלף על ידי יזי קניאזר, שהיה ראש ענף 2.

אוכלוסיית יעד: מפקדים.

שם מלא: נחום זקן

דרגה: תא"ל

יחידה: מג"ד שריון 433.

תיאור המבצע:

עם פרוץ מלחמת יוה"כ, גויס גדוד 433 ותחת פיקודו של זקן נלחם בחזית המצרית, במסגרת עוצבת הפלדה של האלוף אברהם אדן (ברן). הגדוד שהוקם כשנה לפני המלחמה, לחם כל ימי המלחמה, מקרבות הבלמה באסמאעיליה והקרבות על רכס "חמוטלי" מול כוחות הארמייה המצרית השנייה, קרב שריון באגם המר, חציית תעלת סואץ, וניהול קרבות תנועה עד לכביש סואץ-קהיר וכיתור הארמייה השלישית. גדוד 433 לחם ברצף כל ימי המלחמה עד יומה האחרון, בקרב בעיר סואץ. למרות המכה האנושה שספג הגדוד במרכז העיר, כאשר מחצית מלוחמיו נפגעו וכל שדרת הפיקוד חוסלה, המשיך זקן לפרוץ ברחובה הראשי של סואץ עד לקצה המזרחי שלה, ובכך השלים את משימתו. במהלך הלחימה הארוכה והקשה ספג הגדוד 34 הרוגים, ו-138 נפגעים (מלבד נפגעי נפש).

על תפקודו במהלך המלחמה ובקרב בעיר סואץ לאורכו של כל יום ה-24 באוקטובר, עוטר נחום זקן בעיטור העוז על ידי הרמטכ"ל.

אוכלוסיית יעד: מפקדים, יחידות לוחמות.

שם מלא: פרץ שחר

דרגה: סא"ל

יחידה: חת"מ גד' 402

תפקיד נוכחי: ע' קע"ת א גד' 402

תפקיד בעת הלחימה: קצין עמדת תותחים סוללה א'- המפקד בפועל של סוללת תומ"ת.

תיאור המבצע:

מורשת הקרב עוסקת בדילמת המפקד בקרב, על רקע סיפור המלחמה. פיקוד על סוללת תותחים סדירה מרגע תחילת המלחמה, כיתור ע"י שריון אויב מצרי אחרי כחצי שעה ובשאר הימים. סיום המהלך הזה בעמדה, ממערב לתעלה, צפונית לעיר סואץ. במלחמת יום הכיפורים הפעיל הגדוד תותחי M-50 וכן תותחי "נברון" שהיו ממוקמים בתעוז "מבדר" שבצפון מפרץ סואץ.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: עמוס דותן.

דרגה נוכחית: סא"ל

יחידה: גדוד 196 (קורס קציני שריון).

תפקיד: "מ"מ בגדוד 196 קק"ש (קורס קציני שריון) במלחמת יום הכיפורים, מדריך ומ"פ בקק"ש שמוקם.

תיאור המבצע:

גדוד 196, של קורס מפקדי טנקים, בפיקודו של סא"ל עמרם מצנע. מ"פ אחד בגדוד היה רמי מתן השני נמרוד גאון. הגדוד דהר לתעלה על הזחלים (מרחק למעלה מ-100 ק"מ), דרך רפידיים. בדרך עוד הספיקו לפגוע בכמה מארבים של קומנדו מצרי שהונחת ממסוקים. אף אחד עוד לא ממש חזה את הקרבות הקשים שצפויים לגדוד.

אוכלוסיית יעד: צוערים, לחניכים בשיזפון ובגדודים.

שם מלא: אילן רבר

דרגה: רס"ן

יחידה: חטיבה 55 צנחנים

תפקיד: סמ"פ בצליחת התעלה.

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים נשארה החטיבה, תחת פיקודו של אל"ם דני מט, במרכז הארץ בשלושת ימי הלחימה הראשונים כעתודה מטכ"לית. החטיבה הפכה ליחידה המבוקשת ביותר בצה"ל ומפקדים רבים רצו בה. ב-9 באוקטובר החלה החטיבה לנוע לחזית; נתקבלה פקודה להקצות גדוד לפיקוד דרום. שאר החטיבה הוטסה בלילה שבין ה-9 ל-10 באוקטובר לרפידיים, שם הייתה לעתודת פיקוד הדרום. יחידות של החטיבה הוצבו במקומות שונים בסיני על מנת לבצע משימות של איסוף מודיעין, איסוף נשק-שלל בעל ערך מיוחד (כגון טנק T62), חסימת צירי התקדמות אפשריים של המצרים ולהגן על בסיסים מפני התקפות קומנדו. עת נפלה ההחלטה לנצל את הרווח שנוצר בין שתי הארמיות המצריות ולצלוח את תעלת סואץ. המשימה הוטלה על חטיבתו של מט שהייתה תחת פיקוד אוגדה 143 עליה פיקד האלוף שרון. שם המבצע היה "אבירי לב".

אוכלוסיית היעד:

כלל האוכלוסיות

שם מלא: דני אשר

דרגה: תא"ל

יחידה: חטיבת ירושלים

תפקיד במלחמה: קמ"ן חטיבת ירושלים במלחמה.

תיאור המבצע:

באוגוסט 1973 מונה למפקד חטיבת ירושלים זאב עופר. גדוד המילואים 68 של החטיבה נקרא לתפוס עמדות בחזית המצרית בתקופת החגים של ה'תשל"ד 1973, הגדוד נערך ב-14 המעוזים של קו בר-לב (חוץ מהשניים הדרומיים שהיו מוחזקים על ידי כוחות מגדוד נח"ל) תחת פיקוד החטיבה המרחבית 275 וחטיבת השריון 14. מפקדת גדוד 68 בפיקודו של סא"ל אמיר ראובני נותרה ככוח תחת פיקוד החטיבה המרחבית בצפון גזרת התעלה. עם פתיחת המלחמה מוצבים רבים כותרו וכולם הורעשו במטחי ארטילריה כבדים ששיתקו אותם. החבירה למוצבים מכותרים הייתה בעיה שהציקה מאוד לפיקוד הישראלי ופיקוד הדרום יזם התקפות רבות לחילוץ החיילים המכותרים. בסיוע ההתקפות האלה, חלק מהחיילים הצליחו לסגת לעבר הקוים הישראליים ואחרים נפלו בשבי. רק מוצב אחד - בודפשט - נותר בידיים ישראליות. מבצעי החילוץ נערכו באופן עצמי, ללא מעורבות וסיוע של כוחות אחרים.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות

שם מלא: אסף חפץ

דרגה: רב ניצב, מפכ"ל המשטרה לשעבר.

יחידה בעת הלחימה: צנחנים

תפקיד במלחמה: מפקד "כוח אסף"

תיאור המבצע:

עם פרוץ מלחמת יום הכיפורים, הייתי מפקד בסיס האימונים החטיבתי של הצנחנים ובמהלך הלחימה עמדתי בראש כוח מאולתר שפעל בחזית המצרית. צוות גדודי שקיבל משימה לחסימת הציר בואדי סודר. מורשת הקרב מספרת על קרב ההיתקלות עם גדוד קומנדו מצרי שהתמקם בציר, וקרב חילוץ של נפגעים בסיוע מטוסים. משלב בדברים את תיאור הקמת הימ"מ, קרב האירוע באוטובוס הדמים בו הייתי מעורב כמפקד הימ"מ וקיבלתי עיטור האומץ.

אוכלוסיית היעד: לוחמים, מפקדים.

שם מלא: משה פלד

דרגה: אל"מ

יחידה בעת הלחימה: חטיבה 55 (צנחנים)

תפקיד בעת הלחימה: מ"פ

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים נשארה חטיבה 55, תחת פיקודו של אל"ם דני מט, במרכז הארץ בשלושת ימי הלחימה הראשונים כעתודה מטכ"לית. החטיבה הפכה ליחידה המבוקשת ביותר בצה"ל ומפקדים רבים רצו בה. ב-9 באוקטובר החלה החטיבה לנוע לחזית; נתקבלה פקודה להקצות גדוד לפיקוד דרום. שאר החטיבה הוטסה בלילה שבין ה-9 ל-10 באוקטובר לרפידיים, שם הייתה לעתודת פיקוד הדרום. יחידות של החטיבה הוצבו במקומות שונים בסיני על מנת לבצע משימות של איסוף מודיעין, איסוף נשק-שלל בעל ערך מיוחד (כגון טנק T62), חסימת צירי התקדמות אפשריים של המצרים ולהגן על בסיסים מפני התקפות קומנדו. בליל צליחת התעלה צלחנו ראשונים, עם סירות גומי של השייטת ושם הכשרנו את הגדה המערבית של התעלה לקליטת גשר הגלילים במבצע "אבירי לבי". עת נפלה ההחלטה לנצל את הרווח שנוצר בין שתי הארמיות המצריות ולצלוח את תעלת סואץ. המשימה הוטלה על חטיבתו של מט שהייתה תחת פיקוד אוגדה 143 עליה פיקד האלוף שרון. שם המבצע היה "אבירי לבי".

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: חנן ישכר

דרגה: סמ"ר

יחידה: יחידת פשיטה וסיור אמפיבית "דב לבן"

תפקיד: תותחן טנק פי.טי 76

תיאור המבצע:

היחידה סופחה לחטיבה 14 ונלחמו בדרום. עיקרי מורשת הקרב: כיבוש מתחם אמיר בחווה הסינית ב-18/10. צליחת התעלה ב-19/10 וכיבוש מתחם אורחה בסרפאוס באותו יום.

חטיבה 14 היא חטיבת שריון, שלחמה בסיני במהלך מלחמת יום הכיפורים, החל מפתחת האש ועד לסיום המלחמה. חטיבה 14 הייתה חטיבה סדירה בפיקוד אל"ם אמנון רשף. ערב המלחמה הייתה החטיבה פרושה לכל אורך קו תעלת סואץ. עם פרוץ האש ב-6 באוקטובר 1973 ולמשך השעות הראשונות של הלחימה, הייתה החטיבה כוח השריון היחיד שעמד מול הצבא המצרי ובקרבות אלה ספגה אבדות כבדות. החטיבה המשיכה להילחם בקרבות הקשים מול הצבא המצרי ובקרבת החווה הסינית במסגרת מבצע הצליחה. ב-19 באוקטובר חצתה החטיבה את תעלת סואץ, כבשה את מתחם "אורחה", והשתתפה בקרבות לכיבוש אזור החיץ החקלאי והרחבת ראש הגשר לכיוון צפון.

במהלך המלחמה נהרגו 302 מחיילי החטיבה ומהיחידות שלחמו תחת פיקודה.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות, הכשרות מפקדים, שריון

שם מלא: גורן אבי

דרגה: סמ"ר

תפקיד במלחמה: נהג טנק

יחידה: חטיבה 14

תיאור המבצע:

חטיבה 14 היא חטיבת שריון, שלחמה בסיני במהלך מלחמת יום הכיפורים, החל מפתיחת האש ועד לסיום המלחמה. חטיבה 14 הייתה חטיבה סדירה בפיקוד אל"ם אמנון רשף. ערב המלחמה הייתה החטיבה פרושה לכל אורך קו תעלת סואץ. עם פרוץ האש ב-6 באוקטובר 1973 ולמשך השעות הראשונות של הלחימה, הייתה החטיבה כוח השריון היחיד שעמד מול הצבא המצרי ובקרבות אלה ספגה אבדות כבדות. החטיבה המשיכה להילחם בקרבות הקשים מול הצבא המצרי ובקרבות החווה הסינית במסגרת מבצע הצליחה. ב-19 באוקטובר חצתה החטיבה את תעלת סואץ, כבשה את מתחם "אורחה", והשתתפה בקרבות לכיבוש אזור החיץ החקלאי והרחבת ראש הגשר לכיוון צפון. במהלך המלחמה נהרגו 302 מחיילי החטיבה ומהיחידות שלחמו תחת פיקודה.

בעל עיטור המופת. במהלך הלחימה החלפתי אנשי צוות. הטנק ניפגע 8 פעמים פגיעות ישירות.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות

שם מלא: אברהם אלמוג

דרגה נוכחית: תא"ל.

יחידה: גדוד 184 (שריון)

תפקיד במלחמה: מפקד גדוד טנקים סדיר 184.

תיאור המבצע:

גדוד 184 היה שייך לחטיבה 14 שהיא חטיבת שריון, שלחמה בסיני במהלך מלחמת יום הכיפורים, החל מפתחת האש ועד לסיום המלחמה. חטיבה 14 הייתה חטיבה סדירה בפיקוד אלי"ם אמנון רשף. ערב המלחמה הייתה החטיבה פרושה לכל אורך קו תעלת סואץ. עם פרוץ האש ב-6 באוקטובר 1973 ולמשך השעות הראשונות של הלחימה, הייתה החטיבה כוח השריון היחיד שעמד מול הצבא המצרי ובקרבות אלה ספגה אבדות כבידות. החטיבה המשיכה להילחם בקרבות הקשים מול הצבא המצרי ובקרב החווה הסינית במסגרת מבצע הצליחה. ב-19 באוקטובר חצתה החטיבה את תעלת סואץ, כבשה את מתחם "אורחה", והשתתפה בקרבות לכיבוש אזור החיץ החקלאי והרחבת ראש הגשר לכיוון צפון. במהלך המלחמה נהרגו 302 מחיילי החטיבה ומהיחידות שלחמו תחת פיקודה.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: יצחק רוז

דרגה נוכחית: רב סמל בכיר.

יחידה: גדוד 202, חטיבה 35.

תפקיד במלחמה: חובש מחלקתי.

תיאור המבצע:

"מחלקת צנחנים בסדיר, נכנסנו למערב של גדוד קומנדו מצרי, במכת האש הראשונה כמעט כל המחלקה נפגעה כולל אני. הפכתי להיות גם מפקד, לחלץ, לטפל עד שכח החילוץ הגיע."

"ביום השמיני למלחמה (14 באוקטובר) פותחים המצרים במתקפה לאורך מרכז חזית התעלה ודרומה. הם מתכננים לפרוץ מזרחה: מראשי הגשר שכבר התבססו ממזרח לסואץ, אל מעברי גידי ומיתלה, ולעומק סיני. אם תתממש, זאת תהיה שעתה דורסנית שעלולה למוטט את צה"ל. בגזרה הדרומית של התעלה מאתר המודיעין המצרי פרצה במערך הישראלי: ציר לא סלול אך עביר לרק"ם (רכב קרבי משוריין) במעלה ואדי מבעוק. הוואדי, כ-10 קילומטרים מזרח לעיר סואץ, מוביל לכיוון המיתלה. ההעפלה לראש הציר תאפשר למצרים לאגף את צה"ל ולנחות בעורפו. לאחר יומיים שאין יודעים מה לעשות איתו ועם גדודו, פוקדים על רובין: "סע לצומת 'נווה-יורה'". הצורה שבה הכניסו אותנו לקרב הייתה שערורייה. בשעות ההן סא"ל רובין הוא איש פסימי מאוד. אומר לשבתאי סגנו: "צריכים להיות מוכנים לסגת, ותעיף מכאן את מי שלא צריך להיות".

רובין, שגדודו חמוש רק ב"עוזים", בגיפי תול"ר ובמרגמות על נ"נ, מתגבר כוחות באופן עצמאי ומספח אליו מחלקת שריון אבודה. "תחשוב על המחזה ההזוי הזה. אני רואה טנקים, ולא שואל את האוגדה כמו ילד טיפש: "יש פה טנקים, אני יכול לקחת אותם? אלא מבין בעצמי את כללי המשחק". מפקד הכוח שסופח, איתן ידיד-לוי, ישמיד עשרות טנקים מצריים."

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות, יחידות לוחמות.

שם מלא: דורון שני

דרגה: סגן

יחידה: גדוד 198

תפקיד במלחמה: קצין המבצעים של גדוד טנקים (198)

תיאור המבצע:

סיפורו של גדוד 198 מיוחד ויוצא דופן. זהו סיפור לחימתם של המובחרים שבלוחמי חיל השריון, מדריכים וחניכים של קורס קציני שריון וקורס מפקדי טנקים, שהוטלו לפתע לקרב, ועברו את טבילת האש בתנאי לחימה כמעט בלתי-אפשריים בשטח לא-מוכר, בלילה, בשטח ביצתי וטובעני, שהיה מכוסה כולו באש מכוונת, ישירה ועקיפה, של האויב.

בתנאים האלה הסתערו לוחמי הגדוד במשימות פתע חפוזות לעבר התעלה, וחרף מספר הנפגעים הרב והאש הכבדה חזרו כמה פעמים וחברו אל המעוזים תוך פינוי נפגעים וניסיונות נועזים לחילוץ ציוד הלחימה והרק"ם. הלחימה ההרואית הזאת התנהלה תחת פיקודו של המג"ד עמיר יפה, שהיה לוחם נועז ומפקד נערץ של הגדוד ושל קורס מפקדי הטנקים.

אוכלוסית היעד: מפקדים.

שם מלא: שלמה דויטש

דרגה: סמל

יחידה: נח"ל מוצנח גדוד 50

תפקיד: לוחם

תיאור המבצע:

הגעתי למוצב המזרחי של חטיבת 14 של שיריון ואיתם עברתי את המלחמה כולל חציית התעלה עד הק"מ 101. חטיבת 14 היא חטיבת שריון, שלחמה בסיני במהלך מלחמת יום הכיפורים, החל מפתיחת האש ועד לסיום המלחמה. חטיבת 14 הייתה חטיבת סדירה בפיקוד אל"ם אמנון רשף. ערב המלחמה הייתה החטיבה פרושה לכל אורך קו תעלת סואץ. עם פרוץ האש ב-6 באוקטובר 1973 ולמשך השעות הראשונות של הלחימה, הייתה החטיבה כוח השריון היחיד שעמד מול הצבא המצרי ובקרבות אלה ספגה אבדות כבדות. החטיבה המשיכה להילחם בקרבות הקשים מול הצבא המצרי ובקרב החווה הסינית במסגרת מבצע הצליחה. ב-19 באוקטובר חצתה החטיבה את תעלת סואץ, כבשה את מתחם "אורחה", והשתתפה בקרבות לכיבוש אזור החיץ החקלאי והרחבת ראש הגשר לכיוון צפון. במהלך המלחמה נהרגו 302 מחיילי החטיבה ומהיחידות שלחמו תחת פיקודה.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות

שם מלא: בנימין פיינשטיין

דרגה: סמל

יחידה: חטיבת ירושלים, גדוד 68

תיאור המבצע:

באוגוסט 1973 מונה למפקד חטיבת ירושלים זאב עופר. גדוד המילואים 68 של החטיבה נקרא לתפוס עמדות בחזית המצרית בתקופת החגים של ה'תשל"ד 1973, הגדוד נערך ב-14 המעוזים של קו בר-לב (חוץ מהשניים הדרומיים שהיו מוחזקים על ידי כוחות מגדוד נח"ל) תחת פיקוד החטיבה המרחבית 275 וחטיבת השריון 14. מפקדת גדוד 68 בפיקודו של סא"ל אמיר ראובני נותרה ככוח תחת פיקוד החטיבה המרחבית בצפון גזרת התעלה. עם פתיחת המלחמה מוצבים רבים כותרו וכולם הורעשו במטחי ארטילריה כבדים ששיתקו אותם. החבירה למוצבים מכותרים הייתה בעיה שהציקה מאוד לפיקוד הישראלי ופיקוד הדרום יזם התקפות רבות לחילוף החיילים המכותרים. בסיוע ההתקפות האלה, חלק מהחיילים הצליחו לסגת לעבר הקווים הישראליים ואחרים נפלו בשבי. רק מוצב אחד - בודפשט - נותר בידיים ישראליות. מבצעי החילוף נערכו באופן עצמי, ללא מעורבות וסיוע של כוחות אחרים.

ההרצאה מתמקדת במורשת הקרב של "מעוז ליטוף" ומשמעות השבי. יש שפע של מידע כתוב וחזותי, כולל תמונות ווידאו. בעל צל"ש רמטכ"ל.

אוכלוסיית יעד: מפקדים

שם מלא: איתן שיפמן

דרגה: סרן

יחידה: גדוד 202

תפקיד: מפקד מחלקה

תיאור המבצע:

מורשת הקרב של איתן מספרת על הקרב בואדי סודר, שהתרחש בתאריך 11.10.73, מחלקתו עלתה על מארב של גדוד קומנדו מצרי והצליחה למרות ההפתעה, לאחר קרב שנמשך כ-6 שעות, להכריע את הקרב. בסיום הקרב נפוץ גדוד הקומנדו המצרי בהשאירו כ-30 הרוגים, ושבו אחד. למחלקה שלו ולנספחים שהיו איתו היו 8 הרוגים ופצועים.

ביום השמיני למלחמה (14 באוקטובר) פותחים המצרים במתקפה לאורך מרכז חזית התעלה ודרומה. הם מתכננים לפרוץ מזרחה: מראשי הגשר שכבר התבססו ממזרח לסואץ, אל מעברי גידי ומיתלה, ולעומק סיני. אם תתממש, זאת תהיה שעתה דורסנית שעלולה למוטט את צה"ל. בגזרה הדרומית של התעלה מאתר המודיעין המצרי פרצה במערך הישראלי: ציר לא סלול אך עביר לרק"ם (רכב קרבי משוריין) במעלה ואדי מבעוק. הוואדי, כ-10 קילומטרים מזרח לעיר סואץ, מוביל לכיוון המיתלה. ההעפלה לראש הציר תאפשר למצרים לאגף את צה"ל ולנחות בעורפו. לאחר יומיים שאין יודעים מה לעשות איתו ועם גדודו, פוקדים על רובין: "סע לצומת 'נווה-יורה'". הצורה שבה הכניסו אותנו לקרב הייתה שערורייה. בשעות ההן סא"ל רובין הוא איש פסימי מאוד. אומר לשבתאי סגנו: "צריכים להיות מוכנים לסגת, ותעיף מכאן את מי שלא צריך להיות".

רובין, שגדודו חמוש רק ב"עוזים", בגיפי תול"ר ובמרגמות על נ"נ, מתגבר כוחות באופן עצמאי ומספח אליו מחלקת שריון אבודה.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: אברהם זבדי

דרגה: סמ"ר

יחידה: גדוד 410, חטיבה 600.

תפקיד: מפקד טנק בחזית מצרים.

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים לחמה חטיבה 600 בחזית הדרום בפיקודו של המח"ט טוביה רביב, במסגרת אוגדה 143 בפיקודו של אריק שרון. החטיבה צוידה בטנקי 1M60A פטון ("מגח"), שהיו באותה עת כוח השריון המתקדם ביותר בצה"ל. החטיבה הורכבה מגדוד 407 בפיקודו של עובד מעוז, גדוד 409 בפיקודו של עוזי בן יצחק, גדוד 410 בפיקודו של אמנון מרטון (ובהמשך בפיקודו של יהודה גלר, (פלס"ר ופלוגת חרמ"ש. בין הקרבות העיקריים של החטיבה ניתן למנות את הקרבות במרחב רכס "חמדיה", "מכשיר" ו"טלויזיה", הקרב על הרחבת מסדרון הצליחה והורדת גשר הגלילים, והקרב לכיבוש חלקו הדרומי של מתחם "מיסוריי" בקרב החווה הסינית. ב-22 באוקטובר נהרגו שבעה חיילים מפגיעת טיל סקאד מצרי באזור בו נערכה פלוגת המפקדה של גדוד 410. החטיבה ספגה 119 הרוגים במהלך קרבות מלחמת יום הכיפורים.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: נמרוד ארקליס

דרגה נוכחית: רס"ן

תפקיד: לוחם

יחידה: אוגדה 80

תיאור המבצע:

במלחמה נמרוד היה חייל צעיר בפלוגה מבצעית שרק סיים מסלול בסיירת שקד. הוא היה בפלוגה ד' שנלחמה בגזרה המרכזית בסיני תחת פיקודו של מפקד האוגדה אריק שרון. הפלוגה השתתפה במבצע אבירי לב ובמהלך הנסיעה לאזור הפריצה ספגנו פגיעות קשות מאד. לאחר מכן, הפלוגה עברה גם לגדה המערבית של התעלה והתקדמה צפונה תוך כדי טיהור מתחמים שונים לאורך תעלת המים המתוקים עד להפסקת האש. לאחר מכן השתתפה במבצע מוסק של כיבוש גיבל עטקה.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם המרצה: אילן לבנון

דרגה: סא"ל

יחידה: גדוד 129 חטיבה 8

תפקיד: מג"ד 129

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים אילן לבנון שימש מג"ד 129 חטיבה 8 בתחילה באוגדת שרון ולאחר מכן באוגדת אלברט מנדלר בציר הגידי מול הארמיה השלישית במרכז סיני. בערב המלחמה הגדוד היה באמון בצאלים ושחרר ביום שישי ערב יום כיפור. לחטיבה ולגדוד הייתה לחימה שגרתית מול המצרים ללא אירועים מיוחדים. הגדוד ירד על שרשראות ממחנה פלוגות עד לחזית. פלוגה אחת המשיכה על שרשראות עד אטור במפרץ סואץ.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: ישי דותן

דרגה: תא"ל

יחידה: גדוד 630

תפקיד: פיקד על הגדוד צליחה במילואים 630.

תיאור המבצע:

הגדוד פעל בגזרת פיקוד הדרום והשתלב במהלך צליחת תעלת סואץ. צליחת התעלה הייתה אחד מרגעי המפנה וההכרעה החשובים במלחמה. ב-1968 הוקם גדוד 605 שהיה אחראי על הצליחה ובהמשך הפך לגדוד ההנדסה הקרבית הסדיר השני בצה"ל. מספר ימים לפני פרוץ המלחמה, נכנס חיל ההנדסה לכוננות צליחה והצליח להכשיר את רוב הציוד והאנשים למבצע המורכב והמסובך. הצליחה בוצעה בהתאם לתו"ל שפותחה בשילוב עם חיל השריון, שלפיה הטנקים גררו והובילו את הגשרים והדוברות, עזרו בהשקתם למים, ואחר כך הובלו עליהם לצדה המערבי של התעלה. מבצע צליחת התעלה כונה בצה"ל מבצע "אבירי לב".

במהלך המלחמה ישי פעל עם כוח הדוברות שגויס על תעלת סואץ. בהמשך החליף את מג"ד גדוד הצליחה הסדיר 605 שבא להחליף את הגדוד שלו לאחר שנפצע, ופיקח על הגדוד באתר הצליחה עד לסיום המלחמה.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות

שם המרצה: ולד אריה

דרגה: אל"מ

יחידה: אוגדת מגן ואוגדת סיני

תפקיד: מ"פ

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים ולד היה מ"פ הרכינות באגם המר. אריה ולד היה אחראי על ביצוע הסתימה היבשתית בתעלת סואץ, הכנת דרכי חת"מ (חיל התותחנים) ומחפורות לטנקים וסלילת ציר "פזום" מרפידיים עד מעבר לתעלה עד "פאיד" כציר אלטרנטיבי לציר "עכביש" שהיה מטווח.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: עמי שוחט

דרגה: תא"ל

יחידה: גדוד 79 חטיבה 14.

תפקיד במלחמה: קצין חימוש גדודי.

תיאור המבצע:

תפקידו של עמי היה בחווה הסינית, בחילוצים ופינוי נפגעים.

חטיבה 14 היא חטיבת שריון, שלחמה בסיני במהלך מלחמת יוה"כ, החל מפתיחת האש ועד לסיום המלחמה. חטיבה 14 הייתה חטיבה סדירה בפיקוד אלי"ם אמנון רשף. ערב המלחמה הייתה החטיבה פרושה לכל אורך קו תעלת סואץ. עם פרוץ האש ב-6 באוקטובר 1973 ולמשך השעות הראשונות של הלחימה, הייתה החטיבה כוח השריון היחיד שעמד מול הצבא המצרי ובקרבות אלה ספגה אבדות כבדות. החטיבה המשיכה להילחם בקרבות הקשים מול הצבא המצרי ובקרב החווה הסינית במסגרת מבצע הצליחה. ב-19 באוקטובר חצתה החטיבה את תעלת סואץ, כבשה את מתחם "אורחה", והשתתפה בקרבות לכיבוש אזור החיץ החקלאי והרחבת ראש הגשר לכיוון צפון. במהלך המלחמה נהרגו 302 מחיילי החטיבה ומהיחידות שלחמו תחת פיקודה.

אוכלוסיית היעד: יחידות לוחמות, אט"ל

שם מלא: גיורא וגמן

דרגה: סא"ל

יחידה: גדוד 46

תפקיד: מ"מ טנקים

תיאור המבצע:

סיפור לחימת הפלוגה במסגרת גדוד 46.

גדוד 46 לחם במלחמת יוה"כ במסגרת חטיבה 401 בגזרה הדרומית של סיני ולאחר צליחת התעלה, הגיע הגדוד לעדביה, ולקילומטר ה-101 מקהיר. לגדוד היה חלק עיקרי ומוביל בשני המהלכים שהביאו להפיכת "הקערה על פיה" ולניצחון הגדול בסיני לקרב בואדי מבעוק, ולכיתור הארמיה השלישית. (30,000 חיילים מצריים).

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות, שריון.

שם מלא: דן כצנלסון

דרגה נוכחית: אל"מ

יחידה: גדוד סיור 87

תפקיד: רופא

תיאור המבצע:

גדס"ר 87 של אוגדה 143 (שרון) הוביל את חטיבה 14, האוגדה, ולמעשה את צה"ל למבצע "אבירי-לב (צליחת התעלה). איבד 45 לוחמים, ביניהם 2 מג"דים זה אחר זה, 2 מ"פים ו-4 חובשים מהצוות הרפואי. הגדוד, שהיה גדוד מילואים וגויס בתחילת המלחמה, נע על זחלים עד לתעלה ומשם צורף ללחימה בגזרה המרכזית של התעלה תחת פיקודו של אריק שרון כמפקד אוגדה 143. בהמשך הקרבות הקשים של הפריצה בתפר שבין הארמיות הועבר להיות תחת פיקוד חטיבה 14. תרומתו המשמעותית של הגדוד בקרבות הייתה במספר אירועים. הראשון - איתור התפר שבין ארמיה 2 וארמיה 3 המצריות, תפר שאפשר ב-15 באוקטובר להכניס את כוחות חטיבה 14 בתפיסת המסדרון. מהלך זה אפשר לצה"ל להעביר כוחות רבים לצד השני של התעלה ולשנות את פני המערכה.

באירוע אחר ומשמעותי בו נדרשו כוחות הגדוד לשמור על רכסים חיוניים בגזרה המרכזית, בעוד שאר האוגדה נעה דרומה במסגרת תוכנית, למעבר התעלה מערבה על בסיס גשר מצרי בדרום התעלה. כוחות הגדוד מנעו תפיסת שטחים שולטים ע"י המצרים אשר מצאו עצמם מול שטח ריק מכוחות צה"ל בעת שהאוגדה של שרון נעה דרומה.

לגדוד הייתה תרומה לצד גדודים אחרים בניסיונות הכיבוש של צומת טרטור לכסיקון ופתיחת ציר טרטור ועכביש לתנועת כוחות צה"ל מערבה. בקרב זה הפגין יאיר ליטביץ, מ"פ בגדוד, עם חייליו לחימת גבורה אמיתית.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות

שם מלא: כתרי מעוז

דרגה: סא"ל

יחידה: גדוד 48

תפקיד: מג"ד

תיאור המבצע:

חצית התעלה והחיץ החקלאי, הקרב האחרון לפני הפסקת האש השניה. גד' 48 כונה הגדוד של קציה, שמעון כהנר שהיה לוחם ביחידה 101 ומג"ד צנחנים. במלחמת יום הכיפורים לחם כמפקד גדוד 48 של הצנחנים והוביל אותו במבצע אבירי לב, צליחת התעלה, ולאחר מכן בקרבות בגזרת אסמאעיליה.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: אלי דולגין

דרגה נוכחית: אל"מ

יחידה: גדוד 404

תפקיד: קע"ת יחידת הנברונים מוצב בודפשט גזרה צפונית סיני

תיאור המבצע:

גדוד 404 (שפיפון) היה פרוס בגזרה הצפונית של תעלת סואץ. הוא פרס שתי סוללות של תותחי 50-M, אחת בתעוז "יורם" והשנייה בתעוז "מרור". סוללה של תותחי 155 מילימטר נגררים שהוצבה במעוז בודפשט, התותחים במעוז כונו "נברונים". כמו כן פרסה במעוז בודפשט פלגת מרגמות 120 מ"מ של הגדוד.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות

שם מלא: משה בכר

דרגה: אל"מ

יחידה: חטיבה 228

תפקיד: מ"מ

תיאור המבצע:

מורשת הקרב של משה בכר עוסקת ברקע למלחמת יום הכיפורים, הסיבות לפריצת המלחמה, מהות הקונספציה, תכנית ההונאה המצרית-סורית, מהלכי המלחמה עצמה, מה היו תוצאות המלחמה בטווח הקצר והארוך.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות

שם מלא: תני גבע

דרגה: אלוף משנה

יחידה: שריון

תפקיד במלחמה: מפקד סיירת שריון

תיאור המבצע:

במהלך מלחמת יום הכיפורים שירת כמפקד סיירת שריון. בהרצאותיו עוסק בעיקר בתחום הסיירות והמודיעין הקרבי, ובפרט בהתנהלותם במלחמת יום הכיפורים

“ביום הרביעי למלחמה, ב־9 באוקטובר 1973, התחולל קרב הגבורה של הסיירת. יחידות השריון של חטיבה 7 התמודדו, בשארית כוחותיהן, מול מאות הטנקים הסוריים המנסים שוב לפרוץ דרך עמק הבכא. נשלחנו בפקודתו הישירה של מפקד החטיבה אביגדור (ינוש) בן־גל להילחם בכוחות קומנדו אלו ולהשמידם. בקרב גבורה עקוב מדם של לוחמי הסיירת, שהתחולל למרגלות הר החרמונית מדרום לכפר בוקעתא, נבלמו והושמדו כוחות הקומנדו הללו, אולם המחיר היה כבד מנשוא. 24 לוחמי הסיירת נהרגו, בתוכם מפקד הסיירת, סגנו, מפקדי צוותים ולוחמים רבים נוספים. עשרות נפצעו. אין לי מושג איך יצאנו בחיים. פינו אותנו לתאג”ד, אבל מהר מאוד ברחתי משם וחברתי לצוות המקורי שלי כדי להמשיך במלחמה. בתוך התקופה הזו חווינו המון אירועי לחימה והיתקלויות.”

אוכלוסיית יעד : מפקדים,

שם מלא: יעקב סטודניק

דרגה: אל"מ

יחידה: גד' 195

תפקיד: מ"פ

תיאור המבצע:

במלחמה התנדב יעקב וירד לחזית הדרום ברפידיס. יעקב בנה את פלוגת חרמש מכול מני אנשים שחזרו מקורסים כולל מתנדבים. הוא חיפש את הגדוד שבו היה מ"פ בקבע ואיתר אותו במיתלה. יעקב נסע אליו והצטרף לגדוד השריון 195 כמ"פ, עבר איתו את כל המלחמה כולל קרבות הבלימה בגדה המזרחית, קרבות הצליחה לגדה המערבית של התעלה ביום השני לצליחה, וכיתור ארמיה 3. הפלוגה שלו כבשה את נמל עדביה, הקימה מחנה שבויים של כ 800 שבויים מצרים ובהמשך עסקו בביטחון שותף.

במלחמת יום הכיפורים פיקד עוזי לב צור על גדוד 195, שהשתייך באותה עת לחטיבה 401. החטיבה, בפיקודו של דן שומרון, לקחה חלק משמעותי בבלימת הארמייה השלישית בקו התעוזים ממזרח לתעלת סואץ. בהמשך המלחמה, בקרב השריון ב-14 באוקטובר, השתתפה החטיבה בהשמדת חטיבה 3 של חטיבה 4 מהארמייה השלישית והיה לה חלק מרכזי במעבר ממגננה למתקפה. הניצחון הישראלי היווה נקודת מפנה במערכה בחזית המצרית ואפשר את פתיחת מבצע אבירי לב - צליחת הכוחות הישראליים לגדה המערבית של תעלת סואץ. לאחר צליחת התעלה, בליל 23 באוקטובר, כבש גדוד 195, בפיקודו של לבצור, את ראס עדבייה ונמל עדבייה ובכך תרם לכיתור הארמייה השלישית. בסוף המלחמה התייצב הגדוד בק"מ ה-101, מול כוח משלוח אלגירי והשמידו. על הצטיינותו במלחמה קיבל את עיטור המופת מהרמטכ"ל מוטה גור.

אוכלוסיית היעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: אריה קרן

דרגה: תא"ל

יחידה: חטיבה 500

תפקיד: מח"ט 500

תיאור המבצע:

חטיבה 500 בפיקודו של אריה כללה 3 גדודי שוט: גדוד 429 בפיקודו של סא"ל דן ספיר, גדוד 430 בפיקודו של סא"ל אלישיב שמשי, וגדוד 433 בפיקודו של סא"ל נחום זקן, פלוגת סיור בפיקודו של סרן יוסף סיידון ופלוגת רפואה בפיקודו של סרן מנחם שטרן. החטיבה לחמה בחזית המצרית, כחלק מאוגדה 162 בפיקוד אברהם אדן. מ-8 באוקטובר 1973 עד 15 באוקטובר, בלמה החטיבה כוחות מצריים בגזרת תעלת סואץ ובמרחב מול העיר אסמאעיליה. ב-17 באוקטובר השתתפה בהשמדת חטיבת טנקי T-62 מצריים ממזרח לאגם המר, וביום שלאחר מכן צלחה את תעלת סואץ. מה-19 באוקטובר עד ה-24 באוקטובר, פרצה החטיבה למרחבים הפתוחים במצרים ממערב לתעלה, שם השמידה בסיסי טילים, מחנות צבא וכוחות שריון וחי"ר מצריים, עד שהגיעה לעיר סואץ, שם הסתבכה בקרב על העיר סואץ. ב-25 באוקטובר, נערכה החטיבה בגזרה שבין האגם המר הקטן לעיר סואץ, ובכך השלימה את המשימה של כיתור הארמייה השלישית המצרית, ממזרח לתעלה.

אוכלוסיית יעד: מפקדים

שם מלא: יורם זמוש

דרגה: סא"ל

יחידה: החטיבה הצולחת באוגדת שרון

תפקיד: ק. אגם

תיאור המבצע:

מורשת הקרב מתארת את הקרבות מול קומנדו מצרי בוואדי סודר , בסירות הצליחה ובקרב סרפיאום בחילוץ נפגעים בחצר המוות. יורם זמוש נפצע קשה בקרב בצומת צח ואחרי השיקום שירתת במוסד. יורם עוסק שנים רבות בהדרכת מורשת שחרור ירושלים

אוכלוסית יעד: כלל האוכלוסיות

שתי החזיתות:

שם מלא: בני בנגה בית אור

דרגה: אל"מ

יחידה: גדוד 57/9255 בחטיבת הצנחנים

תפקיד: קמב"ץ

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים היה מספרה של החטיבה 317. ראשית עלתה החטיבה לאחר גיוס אנשיה לרמת הגולן אולם תוך זמן קצר התקבלה החלטה לפצלה בין שתי חזיתות המלחמה. הגדוד של בני הוקפץ לביצוע מבצע מיוחד אשר בוטל בסופו של דבר במצרים. הגדוד עבר את תעלת סואץ ולחם לכיוון צפון על מנת לכתר גם את הארמיה השלישית (יחידה צבאית של צבא מצרים).

אוכלוסיית יעד: יחידות לוחמות.

שם מלא: גואטה שלמה

דרגה: אל"מ

יחידה: מספן מודיעין

תפקיד: קצין פעילות בחמ"ל המודיעין ובהמשך עוזר קמ"ץ בזירת ים סוף

תיאור המבצע:

"מרבית ימות המלחמה עברו עלי כג'ובניק בקריה כקצין משמרת בחמ"ל המודיעין. אמנם היו לא מעט רגעי דרמה ואופוריה, במיוחד בעת התרחשותם של קרבות ימיים. עד היום אני מצטמר כשאני נזכר בשניות שבהן עבר השדר "חירום טיח" שמשמעותו משוגרים טילים ימיים לעבר כוחותינו בים. כולנו ידענו שהמשמעות הינה טיל במשקל של 500 ק"ג חנ"ס הטס במהירות של כ-330 מ' בשנייה לעבר המטרה שהוא שועט אליה. דממה נפלה באותם רגעים בגשר הפיקוד העליון והתחתון של חיל הים. אילו הייתה נזרקת סיכה על הרצפה, היו שומעים אותה. אוף. השניות חלפו כמו נצח. אולם ברוך ה' הטילים לא פגעו !!! כ-50 שיגורים כאלה היו במהלך המלחמה אבל חיל הים, בעקבות הלקחים שנלמדו מהטבעת המשחתת "אילת", הצליח להכין את עצמו היטב ולהתגונן מפני אותם טילים. כל גורמי המודיעין, הפיתוח ומפתחי תורות הלחימה, היו גאים בהישג זה. אנחת רווחה פרצה מחזותיהם של הרבה מאוד מפקדים ולוחמים בחיל הים. לא רק שייטת ספינות הטילים קצרה הישגים במלחמה, גם לוחמי הקומנדו הימי וגם לוחמי הספינות בזירת ים סוף נחלו הצלחות מרובות למרות שמאזן הכוחות בדירה הדרומית נטה לרעת חיל הים בהשוואה לעוצמה הימית שהייתה לחיל הים המצרי בזירת ים סוף. למרות האופוריה בה הייתי נתון כקצין מודיעין (זוטר אומנם) במפקדת חיל הים, שכן הייתי חשוף ומודע לכל ההתרחשויות במערכה בחזיתות השונות ביבשה באוויר ובים, נכספתי בכל ליבי ומאוודי לצאת מבור ולהסתפח כקצין המודיעין בקרב אחת היחידות הקרובות לקווי המגע. לקראת סוף המלחמה קרנתי מאושר כשקיבלתי סוף סוף הודעה שנבחרתי להישלח על מנת לתגבר את מחלקת המודיעין בזירת ים סוף שבשארם. סוף סוף קרוב למוקדי ההתרחשויות..."

אוכלוסיית יעד: חיל המודיעין.

שם מלא: יהושע בן ענת

דרגה: תת אלוף

יחידה: פלוגה ד' גד' 82

תפקיד: תותחן

תיאור המבצע:

יהושע בן ענת נטל חלק בפלוגה אשר נפגעה הכי קשה ולמעשה הושמדה. הוא נלחם בגזרה הדרומית של ברמת הגולן - ג'וחדר - תל סאקי והיה ב"שיירת הרפאים"; שיירה של 15 טנקים, מספר נגמ"שים, כוחות חי"ר ותותחנים אשר התחילו לרדת מערבה, בשיירה אשר כונתה בפי הלוחמים "שיירת הרפאים". בהמשך נלחם בצפון הגולן ובפריצה למובלעת הסורית (שטח אשר כבש צה"ל במלחמת יום הכיפורים והחזיק בו עד למימוש הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל לסוריה, כשמונה חודשים לאחר תום המלחמה). בהרצאתו, יהושע מתאר את נקודת מבטו בקרבות ברמה"ג ומשתף מה לדעתו הוביל לניצחון מנקודת התחלה בלתי אפשרית.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: מיכאל טמיר

דרגה: תא"ל

יחידה: סיירת צנחנים

תפקיד: מפקד צוות מבצעי

תיאור המבצע:

סיירת צנחנים ביצעה במלחמת יום הכיפורים שני מבצעים חשובים בהם מיכאל טמיר השתתף; האחד, מבצע כותונת, פשיטה לילית של סיירת צנחנים אשר התקיימה ביום השישי של המלחמה בעומק סוריה באזור גבולות סוריה-עיראק-ירדן. מטרתה, לפגוע בתשתיות ובשיירות רכב עיראקיות אשר נשלחו לסייע לצבא סוריה במלחמה נגד ישראל. השני, מבצע דוידקה, פשיטה מוסקת אשר בוצעה ביום השביעי של המלחמה באל-קטייפה בעומק סוריה. המבצע הופסק ובוטל במהלך התנועה אל היעד לאחר שהכוח התגלה על ידי כוחות סוריים. הכוח חולץ על ידי מסוק תחת אש.

על כך ועוד מיכאל טמיר מספר בהרצאתו.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: אודי שליו

דרגה: סרן

יחידה: סיירת צנחנים

תפקיד: מפקד סיירת צנחנים

תיאור המבצע:

אודי שליו מרצה על הלחימה של סיירת צנחנים בחזית הסורית והמצרית. סיירת צנחנים ביצעה במלחמת יום הכיפורים שני מבצעים חשובים. האחד, מבצע כותונת, פשיטה לילית של סיירת צנחנים אשר התקיימה ביום השישי של המלחמה בעומק סוריה באזור גבולות סוריה-עיראק-ירדן. מטרתה, לפגוע בתשתיות ובשיירות רכב עיראקיות אשר נשלחו לסייע לצבא סוריה במלחמה נגד ישראל. השני, מבצע דוידקה, פשיטה מוסקת אשר בוצעה ביום השביעי של המלחמה באל-קטייפה בעומק סוריה. המבצע הופסק ובוטל במהלך התנועה אל היעד לאחר שהכוח התגלה על ידי כוחות סוריים. הכוח חולץ על ידי מסוק תחת אש.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: לוי גבעון

דרגה: אל"מ

יחידה: חטיבה 179, חטיבת שריון במילואים

תפקיד: סמ"פ/מ"פ

תיאור המבצע:

לוי גבעון השתתף בקרבות הבלימה והתקפת הנגד הישראלית ברמת הגולן (השלב הראשון של המערכה הצבאית בחזית הסורית במלחמת יום הכיפורים). לקראת סיום המלחמה חטיבתו עברה לחזית הדרום, שם לחמה כנגד המצרים מעבר לתעלת סואץ בכיבוש נמל עדביה ובהידוק כיתור הארמייה השלישית המצרית (יחידה צבאית בצבא מצרים). לוי מספר בהרצאתו על מהלך הלחימה מנקודת מבטו.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: אריאל היימן

דרגה: תא"ל

יחידה: סיירת מטכ"ל

תפקיד: צוער בבה"ד 1

תיאור המבצע:

אריאל היימן מספר בהרצאתו על הלחימה אשר הובילה לכיבוש המובלעת הסורית במלחמת יום הכיפורים. במסגרת הלחימה, פרצו כוחות צה"ל, ביניהם סיירת מטכ"ל, מרמת הגולן אל תוך שטח סוריה כאשר הם מנצלים את חולשות הצבא הסורי בעקבות האבדות הכבדות אשר ספגו כוחותיו במהלך קרבות הבלימה והתקפת הנגד הישראלית ברמת הגולן. תוך יומיים השתלט צה"ל על מובלעת, שטחה כ-400 קמ"ר בתוך שטח סוריה, והגיע למרחק של כ-35 ק"מ משדה התעופה מאזה שבפאתי דמשק.

אוכלוסיית יעד: הכשרות בכירות.

שם מלא: דני פרל

דרגה: סא"ל

יחידה: סיירת שקד (יחידה 424)

תפקיד: קצין ביחידה

תיאור המבצע:

עם פרוץ מלחמת יום הכיפורים הייתה היחידה בה נטל חלק דני פרל, בין היחידות אשר ניסו לבלום את יחידות הקומנדו והמודיעין של הצבא המצרי. בימי הלחימה הראשונים ספגה הסיירת אבדות רבות. כוח מן היחידה, בפיקודו של ספקטור, לחם תחת פיקוד חטיבה 14 בקרב החווה הסינית, בצליחת תעלת סואץ ובקרב על מתחם אורחה. כמו כן בין היתר, השתתפו כוחות של הסיירת בניסיונות חילוץ ממעוז בודפשט וממתחם "חמוטל".

לאחר הכרזת הפסקת האש, בפקודת המטכ"ל כונסו כל יחידות הסיירת לבסיס חיל האוויר המצרי "פאיד" הממוקם ליד העיר סואץ כ-100 ק"מ מקהיר. כל לוחמי הסיירת התארגנו לביצוע פשיטה מוסקת על "גיבל עתקה". הפשיטה הוכתרה כהצלחה ואפשרה לצה"ל נקודת שליטה אסטרטגית.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

זרוע האוויר

דרום (חצי האי סיני)

שם מלא: דני נטוביץ'

דרגה: סמ"ר

יחידה: בח"א 29 שדה אופיר

תפקיד: פקח טיסה במגדל הפיקוח

תיאור המבצע:

דני היה לבד במשמרת צהריים במגדל הפיקוח בשארם, בח"א 29, כאשר הבחין במספר מטוסי קרב מתקרבים אל השדה במטרה לתקוף ומיד התריע את כולם.

בתחילת מלחמת יום הכיפורים, נערך סביב שדה זה, עליו פיקד אל"ם יעקב נבו, קרב האוויר הראשון אשר במהלכו הופלו שני מטוסי F-4 פנטום של חיל האוויר הישראלי בעוד המריאו מהשדה. שלוש פצצות אשר הטילו המטוסים המצריים פגעו במסלול ובמתקני השדה והשביתו אותו.

לאחר יישום הסכם השלום בין ישראל למצרים פונה שדה התעופה הישראלי ונמסר למצרים אשר מפעילה אותו כשדה תעופה אזרחי, נמל התעופה הבינלאומי שארם אשייח'.

אוכלוסיית יעד: חיל האוויר.

שתי החזיתות

שם מלא: צבי קנור

דרגה: תא"ל

יחידה: טייסת 119 (טייסת העטלף)

תפקיד: סגן מפקד טייסת ב'

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים הטייסת השתתפה בתקיפת המטכ"ל הסורי עם שמונה מטוסי פנטום. סך הכל הוטלו כ-35 טון פצצות בזו אחר זו אשר גרמו לנזק כבד לקומות העליונות של מבנה המטכ"ל הסורי ולנזק חלקי למפקדת חיל האוויר. צבי קנור לחם על פוגות (מטוסי אימון) בחזית המצרית והסורית כחלק מהמשימה של הטייסת.

אוכלוסיית יעד: יחידות לוחמות.

שם מלא: עודד רפפורט

דרגה: אל"מ

יחידה: טייסת 118 ("טייסת דורסי הלילה")

תפקיד: טייס, מוביל בכיר

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים פעלה הטייסת תחת הנהגתו של יובל אפרת בשורה ארוכה של מבצעים מאחורי קווי האויב, העברת כוחות, חילוץ של מאות פצועים וגיחות לוחמה אלקטרונית. גולת הכותרת של פעילות הטייסת במלחמה הייתה הטסתם של 626 צנחני מילואים מחטיבה 317 לחרמון הסורי ב-21 באוקטובר 1973 במהלך מבצע "קינوح". עודד הוא אחד המתכננים של מבצע "קינוח" - הנחתת חטיבת הצנחנים על החרמון, בעורף המוצב הסורי וכיבושו ביום האחרון של המלחמה. היה זה מבצע ההטסה הגדול בתולדות צה"ל.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: שאול שפי

דרגה: תא"ל

יחידה: טייסת 118 ("טייסת דורסי הלילה")

תפקיד: טייס, מוביל בכיר (הצ"ח)

תיאור המבצע:

שאול השתתף במבצע "זנבר" ובמבצע "קינוח", חילוץ נפגעים. מבצע "זנבר" היה מבצע אשר נערך בתאריך 13 באוקטובר 73' בו הנחיתו 3 יסעורים של טייסת 118 כוח של סיירת מטכ"ל, גיפים, חומרי חבלה ונשק על ציר סואץ - קהיר לפעולת שיבוש נתיבי האספקה של הצבא המצרי. הכוח חולץ בשלום. מבצע "קינוח" היה מורכב בגלל התנאים הקשים: גובהה הרב של פסגת ההר ורמת האיוס הגבוהה סביב האזור. למרות זאת, הטייסת עמדה במשימה (הנחתת כוחות) ולאחר כיבוש מוצב החרמון היא פינתה את הנפגעים בחזרה אל שטח ישראל.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: יורם רומם

דרגה: אל"מ

יחידה: טייסת 201 ("טייסת האחת")

תפקיד: נווט קרב מוביל (פנטום)

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים השתתפה הטייסת בתקיפות סוללות טילי קרקע-אוויר וקרבות אוויר (בכל החזיתות) בהן יורם נטל חלק. הטייסת השתתפה במבצע תקיפת המטכ"ל הסורי, במבצע מפצח להשמדת הטילים המצרים, תקפה את תחנת הכוח באל-חמה, הסמוכה לדמשק ואת מתקני הדלק בצפון סוריה.

קושי המשימות בהן נשאה הטייסת נבע בין היתר מהגורם הבא: הטייסת ביצעה גיחות תקיפה רבות באזורים מוגני טילים ונ"מ קני בצפיפות זאת בניגוד לתורת הלחימה של חיל האוויר אשר שואף לסייע לכוחות הקרקע רק לאחר השמדת סוללות הטק"א.

אוכלוסיית יעד: יחידות לוחמות וחיל האוויר.

שם מלא: יוסי שומרוני

דרגה: סא"ל

יחידה: טייסת 122 ("טייסת הנחשון")

תפקיד: נווט

תיאור המבצע:

טייסת 122 היא טייסת מטוסי ריגול בחיל האוויר הישראלי. הטייסת אסטרטגית ומסווגת, מכפילת כח ליכולות חיל האוויר בטווחים קרובים ורחוקים. במלחמת יום הכיפורים ביצע יוסי שומרוני עם הטייסת גיחות רבות במשימות תובלת כוח אדם וציוד, פינוי נפגעים ולוחמה אלקטרונית. יוסי השתתף בפעילות מערך התובלה במלחמה ולאחריה.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: חיים רם

דרגה: סא"ל

יחידה: טייסת 201 ("טייסת האחת")

תפקיד: טייס

תיאור המבצע:

במהלך מלחמת יום הכיפורים נפלו בשבי המצרי 242 חיילי צה"ל, בשבי הסורי 68 ובלבנון ארבעה. חיים רם היה אחד מתוך ארבעה עשר אנשי אוויר אשר נפלו לשבי. הוא היה שמונה חודשים בשבי בסוריה, על כך הוא מספר בהרצאותיו בדגש על דרכי התמודדות. חילופי השבויים נערכו בין ה- 01.06.1974 וה- 06.06.1974.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: גלעד גרבר רגב

דרגה: רס"ן

יחידה: טייסת 201 ("טייסת האחת")

תפקיד: נווט קרב

תיאור המבצע:

במלחמת יום הכיפורים השתתפה הטייסת בנטל כבד ואינטנסיבי של תקיפות סוללות טילי קרקע-אוויר, מפקדות וכוחות קרקעיים כמו גם פטרול ויירוט במצרים ובסוריה. במלחמה ספגה הטייסת אבדות כבדות כאשר שבעה אנשי צוות אוויר נהרגו וארבעה-עשר נפלו בשבי, ביניהם גלעד גרבר רגב אשר נפל בשבי בסוריה.

לפני כן, השתתף בתפקיד נווט קרב, איש צוות במטוס אשר ניווט והוביל במבצע "דוגמן 5" (שם הקוד); מבצע אשר נועד להתמודד עם סוללות הטילים הסוריים ויצא לדרך ביומה השני של מלחמת יום הכיפורים. התוכנית כללה מאמץ משולב של הפגזה ארטילרית, תקיפה אווירית באמצעות פצצות וטילים נגד מכ"מים מסוג שרייק, הפעלת לוחמה אלקטרונית ומאמץ הטעייה וחשיפה בעזרת מל"טים מסוג "תלם". התקיפה תוכננה לכלול מאות גיחות בשלושה גלים.

עקב כשלים מודיעיניים ומבצעיים, נפגעו שתי סוללות טילים בלבד, מול אובדן שישה מטוסי פנטום. בטווח הארוך גרם כישלון המבצע לעיצוב תורת לחימה חדשה אשר יושמה בהצלחה במלחמת לבנון הראשונה.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: מיקי כץ

דרגה: סא"ל

יחידה: טייסת 101 ("טייסת הקרב הראשונה")

תפקיד: טייס, מוביל בכיר

תיאור המבצע:

טייסת 101 היא טייסת מטוסי הקרב הראשונה של חיל האוויר הישראלי. במלחמת יום הכיפורים הפעילה הטייסת מטוסי מיראז' 3 ("שחקי"). מיקי כץ מתאר בהרצאתו מספר גיחות מרתקות מתוך כמה עשרות אשר ביצע במלחמה, מתוכן ניתן ללמוד מה פירוש הדבר הובלת מבנה של מטוסי קרב למשימות במלחמה, התלבטויות והחלטות מהירות במציאות משתנה מנקודת המבט של הטייס המוביל.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: גורי פלטר

דרגה: סא"ל

יחידה: הצבת חירום טייסת 201 ("טייסת האחת")

תפקיד: ראש ענף חינוך במטה חיל האוויר

תיאור המבצע:

עם פרוץ מלחמת יום הכיפורים גורי פלטר הוצב בטייסת 201 אשר הייתה אחראית על תקיפות סוללות טילי קרקע-אוויר, מפקדות וכוחות קרקעיים כמו גם פטרול ויירוט במצרים ובסוריה. לאחר שבועיים של לחימה בכל החזיתות מטוסו נפגע מטילים ונפל בשבי במצרים. בהרצאתו הוא מתאר את מהלך הקרבות והשיקום הנפשי והפיזי אשר עבר לאחר המלחמה.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: בנימין אברון

דרגה: רס"ן

יחידה: טייסת "יסעורים"

תפקיד: מכונאי מוטס

תיאור המבצע:

בנימין אברון היה מכונאי מוטס במלחמת יום הכיפורים; איש צוות עזר אוויר ולוחם חוד, המהווה יחד עם הקברניט וטייס המשנה את צוות המסוק לביצוע כלל משימות הטיסה. היווה בתפקידו בתור מכונאי מוטס איש צוות הכרחי לכל גיחה ומספר על תפקידו במלחמת יום הכיפורים. הטייסת בה בנימין אברון נטל חלק הוקמה מיד לאחר מלחמת ההתשה וקלטה את מסוקי היסעור הראשונים מגף היסעורים בטייסת 114. מאז, פעלה הטייסת בכל מלחמות ישראל, מבצעים רבים ופעולות נוספות.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

זרוע הים

דרום (חצי האי סיני)

שם מלא: אמיר גרדוס

דרגה: רב סרן

יחידה: פלגה 915

תפקיד: מפקד דבור 881

תיאור המבצע:

פלגה 915 היא יחידת ביטחון שוטף הכפופה ישירות לפיקוד זירת ים סוף של חיל הים הישראלי. בסיס הקבע של היחידה היה בשארם א-שייח' בתקופת מלחמת יום הכיפורים וכיום שוכן באילת. אמיר גרדוס השתתף בשני קרבות במהלך מלחמת יום הכיפורים; בראשון זוג דבורים הטביעו ספינת תותחים מצרית ובשני תקפו את המעגל המצרי ראס ערט. בהרצאתו, מספר אמיר על הקרבות בהם השתתף

אוכלוסיית יעד: חיל הים.

שתי החזיתות

שם מלא: שמואל פרס

דרגה: אל"ם

יחידה: חיל הים, ספינת הטילים אח"י חרב.

תפקיד: מפקד ספינת הטילים אח"י חרב.

תיאור המבצע:

שמואל פרס השתתף במלחמת יום הכיפורים בקרבות הימיים מול כלי השיט (ציי) של מצרים וסוריה.

באוקטובר 1973 השתתפה הספינה בקרבות הזירה הימית במלחמת יום הכיפורים. ב-6 באוקטובר בקרב פורט סעיד הדפה הספינה ניסיון התקפה מצרי על מוצב של חיל הים בחופי סיני. בליל ה-8 באוקטובר השתתפה בקרב דמיאט במצרים והטביעה ספינת אוסא מצרית. ב-11 באוקטובר השתתפה בהפגזת מטרות בחופי סוריה, היא השמידה מתקנים בנמל לטקיה.

אוכלוסיית יעד: יחידות לוחמות.

שם מלא: ישראל לשם

דרגה: תא"ל

יחידה: שייטת 7 (שייטת הצוללות)

תפקיד: מפקד שייטת 7

תיאור המבצע:

שייטת הצוללות, בשמה הצבאי שייטת 7, היא יחידת לחימה עילית בחיל הים הישראלי, הפועלת בתחום התת-מימי ואחראית על הפעלת הצוללות אשר נמצאות ברשות חיל הים. תפקיד היחידה הינו: השמדת כלי שיט אויב, שליטה במבואות נמלים, פעילות איסוף מודיעין חשאית וסיוע לכוחות נוספים בקרב. במהלך מלחמת יום הכיפורים ישראל לשם השתתף בין היתר בליווי אוניות רכש ותקיפה בנמל בירות.

אוכלוסיית יעד: כלל האוכלוסיות.

שם מלא: רון גינזבורג

דרגה: אל"מ

יחידה: שייטת 3 ("שייטת ספינות הטילים")

תפקיד: קצין גשר בכיר

תיאור המבצע:

שייטת ספינות הטילים, בשמה הצבאי שייטת 3, היא כוח לחימת השטח העיקרי של חיל הים הישראלי. במלחמת יום הכיפורים השתתף רון גינזבורג בקרב אשר התרחש מול חופי דמיאט ובלטים, מצרים, בו נורו על ידי הכוח הישראלי 12 טילי גבריאל וכ-15 טילי סטיקס של הכוח המצרי. שלוש ספינות טילים מצריות מדגם "אוסה" טובעו ואחת נמלטה בחזרה לנמל אלכסנדריה. הכוח הישראלי שב לבסיסו ללא נפגעים.

אוכלוסיית יעד: חיל הים.

שם מלא: ינאי צבי

דרגה: אל"מ

יחידה: שייטת 3 ("שייטת ספינות הטילים")

תפקיד: סגן מפקד המת"ט

תיאור המבצע:

במהלך מלחמת יום הכיפורים, שירת ינאי צבי כסגן מפקד המת"ט, מתקן התרגול הממוחשב הראשון של חיל הים. כחלק מתפקידו שם, השתתף במבצעי "לינול", מבצעים לאבטחת שיירות האספקה. יצא עם אח"י קשת ואח"י רשף כקצין גשר.

אוכלוסיית יעד: חיל הים.

